

== Velja po pošti: ==
za celo leto naprej .. K 30—
za en mesec .. " 2:50
za Nemčijo celoletno .. " 34—
za ostalo inozemstvo .. " 40—
V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej .. K 28—
za en mesec .. " 2:30
V upravi prejemam mesečno .. 2—
== Sobotna izdaja: ==
za celo leto .. K 7—
za Nemčijo celoletno .. " 9—
za ostalo inozemstvo .. " 12—

SLOVENECE

== Inserati: ==
Enostolpna petlitrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat .. po 30 v
za dva- in večkrat .. " 25
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
== Poslano: ==
Enostolpna petlitrsta po 60 v
Izhaja vsak dan izvenredno ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga vsaki red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
bosn.-herc. št. 7583. — Upravniškega telefona št. 188.

Jugoslovanski klub proti vladi.

Dunaj, 7. avgusta 1917.

Ko to pišem se nadaljuje seja parlamentarne komisije Jugoslovanskega kluba. Seja, ki se je začela predpoldne, se je po dveh prekinilih ter se nadaljuje ob pol 4. uri. Ne morem reči, kaj bodo sklenili zastopniki Jugoslovanskega kluba. Toliko pa je jasno, kar sem povdarjal že opetovano, da jugoslovanski zastopniki vztrajajo slejkoprej odločno na svoji deklaraciji z dne 30. maja t. l. To je in ostane naš cilj, ki od njega ne smemo odnehati. Zato je tudi čisto jasno, da program, ki so ga predložili gotovi krogi Seidlerju in ki obsega nekako narodno avtonomijo v okviru deželnih mej, za nas ne pomeni nobenega napredka ter je vsled tega nesprejemljiv. Kaj pa nam pomaga taka narodna »avtonomija«, kjer bi kvečjemu v šolah dobili nekaj več besede, sicer pa bi vsaki burič, vsaki žandar, vsaki portir na naših mejah ostal to, kar je bil, nositelj vsenemške misli in sovraštva do nas. Zahtevamo popolno samoupravo vseh narodno enotnih delov naše domovine. To pa, kar nam nudi vlada, ni niti senca naših zahtev, niti etapa k našemu smotru. Etapa bi kvečjemu bilo Ilirsko kraljestvo, združenje vseh jugoslovanskih dežel tostranske polovice: Koroške, Goriške, Trsta, Istre, Dalmacije, Štajerske in Kranjske. In še to bi bilo sprejemljivo le, če bi vlada izrecno izjavila, da tega ne smatra za dovršen razvoj, marveč le za prehod k zedinjenju vseh jugoslovanskih dežel pod habsburško krono.

Sedaj, ko naj ves svet poravna medsebojne račune, bi bilo ne le žalostno-smešno, marveč bilo bi izdajstvo nad jugoslovanskim narodom, ako bi se hotel kdo zadovoljiti s takimi drobtinami, ki nam jih ponuja vlada. Tisti, ki so podtaknili Seidlerju tak program — Seidler sam ima na njem najmanj krivde — naj vedo, da so že minuli časi, ko je Jugoslovan igral v tej hiši vlogo desetega brata, škripajoč sicer včasih od bolesti nad udarci in krivicami, a molče in udano. Ti časi, gospoda, so minuli! Zdi pa se, da se tu tega še ne zavedajo v zadostni meri, bodisi da jim manjka za to pametnega razumevanja ali pa poštene dobre volje.

Na Kranjskem, tej slovenski kronovini, nemška propaganda, negovana po c. kr. uradih, ni ponehala niti za hip. Nasprotno! Nove klofute pripravljajo kranjskim Slovencem. V Radovljico mislijo vsiliti nemškega notaria, na realko remškega ravnatelja i. t. d.

Sedaj pa naj kljub temu sedejo Jugoslovani k vladni mizi, kjer bi imeli glavno besedo tisti nemški nacionalci, ki so doma po svojih eksponentih na uradnih in neuradnih mestih glavni nositelji tega neznoznega in nedostojnega sistema. Ali bodo jugoslovanski poslanci na tako vladino ponudbo mogli dati drugi odgovor kot odločni ne!

Ali je morda v Bosni kaj drugače kot je bilo? Ne vlada li še vedno v tej bedni in nesrečni deželi birokratični in militaristični absolutizem najhujše vrste? Ali res menijo, da bodo jugoslovanski zastopniki toliko podli in stopili v vlado, ki bi tolerirala krivice in nasilja, ki se gode našim ljudem v Bosni in Hercegovini? More li kak Jugoslovan sprejeti nase soodgovornost za vse, kar se godi tam doli?

Jugoslovanski klub polaga veliko važnost na razmere v Bosni in Hercegovini ter je v najožjem stiku z bosanskimi političnimi voditelji. Tudi na današnji seja sta zopet navzoča dr. Sunarić in dr. Dimović. Jugoslovanski klub smatra stvar Bosne in Hercegovine za svojo. Kdor hoče računati na nas, naj napravi red v Bosni! Dokler pa tam doli vlada brezpravnost, tudi za avstrijske Jugoslovane ni prostora drugje kot v opoziciji!

Naš narod v Dalmaciji in Istri umira lakote; vedno hujše in hujše pritiska gladna smrt na to naše ljudstvo. Vlada se doslej ni ganila, nič poskrbela za ta del našega rodu. Morda je to njej vseeno, a nam ni, ko vidimo svojo kri brez pomoči in brez lastne krivde umirati od gladi. Kje se bo našel jugoslovanski zastopnik, ki bi imel žalostnega peguma, da bi oblekel ministrski frak in vlekli ministrsko plačo v času, ko so cele pokrajine lastnega rodu izročne počasnemu umiranju vsled lakote?

To so razlogi, zakaj Jugoslovani ne morejo in ne smejo podpirati vlade s takim programom in tako voljo.

Ob 5. uri popoldne je parlamentarna komisija izdala naslednje poročilo o svojem posvetovanju:

Danes dne 7. avgusta t. l. je imela parlamentarna komisija Jugoslovanskega kluba sejo, v kateri je načelnik dr. Korošec obširno poročal o prizadevanjih ministrskega predsednika Seidlerja za sestavo parlamentarnega kabineta. Soglasno so člani parlamentarne komisije izrazili prepričanje, da bi Jugoslovanski klub mogel podpirati le tak parlamentarni kabinet, ki bi prevzel v svoj program našo deklaracijo z dne 30. maja t. l. Ustvaritev narodne avtonomije v okviru deželnih mej ne odgovarja stališču Jugoslovancev. Vrh tega je absolutistični režim v Bosni in Hercegovini in še vedno trajajoči sistem narodnega tujevladja ter temu sledečega zatiranja Jugoslovancev v avstrijskih deželah nepremostljive ovire za udeležbo Jugoslovancev pri vladni večini.

Dalje je poročal načelnik dr. Korošec o dogodkih v Pragi. Parlamentarna komisija je izrazila svoje najgloblje obžalovanje nad popolnoma neutemeljenimi napadi in sumničenji proti zastopnikom Jugoslovanskega kluba v delu češkega časopisa, a je ugotovila, da se vsled tega dogodka dosedanje razmerje Jugoslovanskega kluba do Češkega svaza nikakor ni premenilo.

Sei sta prisostvovala podpredsednika bosanskega sabora dr. Sunarić in dr. Dimović.

Seja parlamentarne komisije se še nadaljuje. Vrh se razprava o razmerah v Bosni in Hercegovini.

Čehi proti vladi.

Praga, 7. avgusta. Predsednik Češkega svaza poslanec Stanek je obvestil člane predsedstva svaza, da je imel dne 31. julija razgovor z ministrskim predsednikom dr. pl. Seidlerjem. Ministrski predsednik je pozval Čeha, naj odpošljejo v vlado svoje zastopnike. Kot program nove vlade je navedel ministrski predsednik izvedbo narodne avtonomije na podlagi samoodločevanja narodov. Stanek in Šmeral sta ponudbo odklonila.

Stanek upa, da bodo mogoče sedaj oni, ki se še vedno boje, da bodo Čehi vstopili v večino, mirovali.

Poljsko kolo proti vladi.

Krakov, 6. avgusta. Poljsko kolo stoji v odločni opoziciji proti vladi. Poslanca Glombinski in Dembski sta tekom današnje debate povdarjala, da dajejo smer poljski politiki samo krakovski sklepi z dne 28. majnika.

Demonstracije v Krakovu in Pragi.

Krakov, 7. avgusta. O priliki četrte obletnice vojne napovedi Rusije je prišlo včeraj do ponovnih manifestacij. Množica je manifestirala na »rineku«. Poslopije, kjer so zborovali poljski poslanci, je bilo zastraženo s policijskim kordonom. Množica je hotela vdreti med zborovalce, toda policija jo je razgnala. Seje ob 11. uri je Poljsko kolo nadaljevalo svoja posvetovanja.

Praga, 7. avgusta. Včeraj se je vršil razgovor češkega delavstva s češkimi poslanci glede izvoza živil iz Češke. Sklenilo se je, poslati deputacije k namestniku in na Dunaj. Kovinski delavci so hoteli privedi javno zborovanje, toda policija jih je razgnala.

Ukrajinci.

Dunaj, 7. avgusta. Danes dopoldne se je oglasila deputacija ukrajinske parlamentarne zveze, sestojeca iz podpredsednika zbornice Romančuka, dr. Evgena Levickiga in dr. Petruševiča pri zunanem ministru grofu Cerninu. Obrazložila mu je narodne zahteve Ukrajincev v od nas zasedenih okrajih Rusije (Holm in Volinija) in ga opozorila na to, da je bila vpeljana v vzhodni Galiciji in severni Bukovini, kjer prebivajo Ukrajinci, po sestavi ukrajinske vlade v Kijevu povsod ukrajinsčina kot uradni jezik in da je uvedena ukrajinska samouprava na široki demokratični podlagi. Zunanji minister je dal v razgovoru Ukrajincem v posameznih vprašanih pojasnila.

Bosenski mohamedanci.

Budimpešta, 7. avgusta. Mohamedanska bosanska politika dr. Basagić in šerif Arnautović bosta predložila vladama na Dunaju in v Budimpešti sledeče zahteve bosenskih in hercegovskih mohamedancev:

1. Zopetna vpostavitve ustave, sklica nje razpuščenega sabora; 2. obligatorična rešitev agrarnega vprašanja; 3. avtonomija Bosne in Hercegovine. V zadevi amnestije izjavljajo mohamedanci, da niso interesirani.

Gradec, 7. avgusta. Iz Sarajeva poročajo »Tagespost«: Jugoslovanski klub je povabil na Dunaj poleg dr. Sunarića in dr. Dimovića tudi mohamedanske politike Bosne in Hercegovine. Ti so povabili odklonili. Mohamedanski politiki so imeli nato v Sarajevu dobro obiskano zborovanje, kjer so sklenili, da odpošljejo na Dunaj in v Budimpešto deputacijo, ki bo na merodajnih mestih predložila želje bosenskih in hercegovskih mohamedancev. Iz dobro poučene vira poročajo, da se je zborovanje mohamedancev izjavilo odločno za avtonomijo.

LISTEK.

„Slovenec“ — čast!

(Beseda od strani)
Vinko Gaberc.

...»Merodajni činitelji pa, kakor se vidi, takega časnika, kakor je »Slovenec«, v dejanju niti toliko ne cenijo, da bi mu preskrbeli na dan par litrov petroleja...»

»Slovenec«, 31. julija 1917.

Že dobo let prijatelj »Slovenca« za sledujem v teh treh letih vojne vsako besedo lista posebno pozorno, ker nimam prilike oziroma časa, da bi čital še tudi drug slovenski dnevnik. Milo se mora storiti človeku, ko čita na odličnem mestu lista gori navedene besede, pisane z užaljeno energijo in z gesto zavednega ponosa. Zamislil sem se v delo »Slovenca« in kot vojnika na fronti hočem odgrniti samo nekoliko površno obrisanih slik, s kojih pa je možno dovolj jasno razbrati apostolsko poslanstvo »Slovenca« med vojaštvom v ospredju in v zaledju. Mislim namreč, da je že to, kar je »Slovenec« storil tekom treh let za trpeče sinove Slovenije v cesarski suknji, da jim krajša čas in lajša breme in blaži bol, steklo

njemu zasluge, ki bi mu jih morali priznavati pač drugače. Omeniti hočem tudi druge vrste naše bednega naroda, z rodne grude prognanih beguncev.

I.

Bil sem v rezervni bolnišnici. Seznanil sem se s kuratom. Ljubezniv gošpod je bil, nemškega rodu, a ogrski patrijot. Torej Madjar. A rad je imel vse. Hodil je po vrtu bolnišnice. Nosil je časnik različnih jezikov in jih delil. Seveda ni mogel vsem ustrezati. Ostal mu je v roki »Slovenec«. Stopil sem k njemu in ga prosil za list: »Častiti, če-gav je ta list?« — »To je Slovenec«, mi odgovori s čudnim akcentom. Pogledal sem. Bil je naslovljen nekemu, ki ga ni bilo več v oddelku. Vzel sem list; domenila sva se, da sem Slovenec. Mo-jo domovino in narod moj je gošpod z ogrskega globusa malo poznal. Osliskal sem mu vse velikopotezno, polno te-ženj, polno nad. Postala sva tekom ted-nov prijatelja, kolikor je bilo možno: on v činu stotnika, jaz črnovojni eno-letnik.

Se ono uro, ko sem pri kuratu za-pazil »Slovenca«, se mi je približal pla-ho, oprezno vojak. Bradat, zanemarjen. Vojna pušča sledove, rodi svoje sadove. »Gospod, jaz sem tudi Slovenec.« Raz-veselil sem se ga. Povedal mi je, da

ima znanca, oba sta lovca, Gorenjca. Šli smo k tretjemu; ležal je. Stegno mu je razrila krogla šrapnela. Na hod-niku šole, kjer je bila bolnišnica name-ščena, me je videl mlad fant iti s »Slo-vencem«. Predstavil se je: Iz štajerske Prlekije. Tako je šlo in čez teden sem imel krog sebe desetorico poslušalcev, ko sem jim čital »Slovenca«.

Uredil sem si stolico na vrtu v sen-ci za zidom. Velik kamen mi je bil »knežji stol pri Gospi Sveti«, katerega značenje sem jim že prvi dan raztol-mačil. Čital sem, komentiral primerno in razglabali smo o politiki, tuji in do-mači, preresetavali novice od daleč in z rodne grude, na katero smo se vra-čali po čitanju vsak dan. Če jaz nisem imel časa, pa je predaval neki četovod-ja iz Gorice, ki je imel potrebno znanje in voljo. Vedel je, da dela za svoje ljudi.

In seme ni padalo na neplodna tla. Sami so priznavali naši ljudje, da se prej niso kaj brigali za pokret doma, a čez tedne so bili drugačni. Eni so od-hajali, drugi prihajali, in zdi se mi, vse bolj dovtetni za dobro in napredek. Celo Korošce smo imeli v kolu. Živah-no se spominjam nekega posestnika iz fare našega pisatelja Meška. Hej, nje-mu so bila navodila odveč. Bil je s svo-jim župnikom dobro znan. Le da se

revež še ni mogel prav kretati, ker mu je bil strel prevrtil život pod želodcem.

Koncem koncev sem zapustil bol-nišnico. Ostavil sem nekaj zavednih Slovencev, ki so se privadili čitanju, ostavil pa tudi dnevno dva izvoda »Slo-venca« in ducat knjig, beletristike, ki so nam jih poslali iz Ljubljane bogo-slovci.

II.

Bilo je na Marijinem selu (Maria-zell). Mudil sem se tam, da se popol-noma popravim. Dobival sem »Sloven-ca«. Stal sem v veži bolnišnice, ki je bila tudi okrevališče. Izpod bluze mi je napol gledal moj list. Govoril sem s prijazno prednico usmiljenk, kar se pridruži neka sestra in me slovenski nagovori. Bila je »nekje od Celja« do-ma. Razgovor s sestro je zaslišal revež-vojak. Se je kreval s palico. Ozeblina iz karpatskih dni se ni bila pozabljen-a. Oh, in kak Slovenec je naenkrat po-stal, dočim se prej morda ni nikoli za-vedal. In vedno je čital »Slovenca«. Ni mu prav šlo. Dal sem mu že četrty list, on pa še prvega ni končal. Odšel je k svo-jemu artiljerijskemu polku. Želel sem mu sto sreč na pot in ga opomnil, naj rodne grude in govorice ne pozabi. »Ne bom,« se je rahlo odzval...

Hodil sem, šetal sem po cesti proti trgu. Čital sem »Slovenca«, pod paz-

nomijo Bosne in Hercegovine ter proti priklonitvi k drugim jugoslovanskim pokrajinam.

Sonnino v Londonu.

Lahi molče. Tisti navadno tako zgovorni, klepetavi in blebetavi Lahi, ki so nedosežni mojstri in spretnem ustvarjanju in slastnem uživanju blestečih fraz in visokodonečih besed, se zavijajo v plašč državniške diskrecije in v neprodiren molk danes, ko se oglašajo vodilni državniki celega sveta v zbornicah in na shodih drug za drugim, da pojasnjujejo svoja in stališča svojih vlad napram dolgi vrsti perečih vprašanj ne samo lastnim državljanom, ampak v prvi vrsti pred razsodiščem javnega mnjenja celega sveta. Veliki problem: ali še vojna, ali že mir? je odprl tudi najbolj molčeča in previdna usta; oglasil se je opetovano naš vnanji minister, govoril je kancler, odgovarjali so obema Rusi, Francozi in Angleži, samo inace tako zgovorni Rim je — obmolknil!

Tudi molk ima včasih svoj pomen, posebno takrat, če tak človek obmolne, kadar mu kdo drug sapo zapre, kakor pravimo pri nas. Zdi se, da se je tudi Lahom pripetilo nekaj podobnega.

Prvi, ki je Lahom zaprl usta, je bil Wilson in za njim zmagoviti ruski demokratje. Wilson je vrgel v svet besedo o samoodločbi narodov in ruska demokracija je prevzela ta izraz v svoj političen slovar v celem njegovem obsegu. Lahi so osupnili! Samoodločba narodov? Kaj je to? Najsi so obračali to besedo narobe ali na prav, vedno so našli, da se ta pojem prav malo strinja z njihovimi aspiracijami na našo Adrijo in se nikakor ne krije z rešitvijo grško-laškega in južnoslovanskega problema v laško-imperialističnem smislu.

»Začnite vojno in gledali bodete večji Rim« — tako je poln pravega ali pa plačnega navdušenja prerokoval hrabri letalec d'Annunzio 1. 1915. svojim rojakom. Vojno so začeli, vodijo jo z groznimi žrtvami že nad dve leti, a kje je večji Rim? Laško ljudstvo trpi neizmerno bedo in žrtve, katere zahteva večji Rim na krvi in blagu, so neznosne. Večji Rim je pomenil za Lahe večjo Italijo, pomenil je veliko državo, ki naj bi obsegala lep kos Azije, lep kos Afrike, lepo število otokov, lepo zaprto Jadransko morje, v prvi vrsti pa lep kos, grškega, albanskega in južnoslovanskega Balkana z biserom Trstom. Vroča fantazija jim je čarala krasne slike še krasnejše bodočnosti pred očmi in gledali so res že večji Rim kot središče starega, mogočnega rimskega imperija, — a tu pride nesrečni Wilson s svojo profesorsko samoodločbo narodov ter uči, da se dežel ne sme prodajati več z ljudstvi vred niti pod naslovom aneksis niti pod naslovom ureditve strateških mej, ampak pravi, da je treba tudi prizadeta ljudstva nekoliko pobarati, kako so kaj zadovoljna z rešitvami takih problemov, ki so zanje življenjskega pomena. In da je mera polna, so se začela ta ljudstva, ki naj bi bila povelečevala slavo laškega imena in orožja, res gibati in oglašati, tako glasno, in oglašati doma in na tujem, da je začelo Lahom zmanjkovati sape. Večji Rim — fata morgana. Smola, res smola!

Drugi so Lahom sapo zaprli Angleži. Angleži so hladni in trezni računarji, ki zasledujejo v svetovni vojni vse drugačne cilje, kakor Lahi; Angleži

niso malenkostni ljudje. Laško časopisje se je že zdavnaj bridko pritoževalo, da ententa Lahe preveč bagatelizira, da se Angleži premalo brigajo zanje in da Rusi laško orožno moč tako omalovažujejo, kakor da je sploh ni. Pa to neprijetno zapostavljanje bi bili sicer zelo občutljivi Lahi še vedno pretrpeli in voljno prenašali, če se ne bi bili začeli zadnji čas oglašati zelo vplivni politični krogi na Angleškem v prilogi Avstrije. Angleški državniki so začeli trditi, da njihov pravi sovražnik ni Avstrija, ampak Nemčija; Avstrijo pobijajo pač zato, ker je zvesta zaveznica nemška in ker se ne da izpred berlinskega voza. Če se pa Avstrija prerodi in prenovi iz svoje lastne moči v demokratično zvezno državo s slovansko večino — tako vsaj mi razumevamo smisel Balfourjevega govora — potem bo tudi avstrijska vnanja politika drugačna; Avstrija ne bo več verna služabnica nemške avtokracije in je ni treba uničevati. Take in podobne glasove so morala poslušati občutljiva laška ušesa. Avstrije ne uničiti — to je bil mrzel curek na vroče laške možgane, tako mrzel, da je moral Sonnino iti v London k Lloyd Georgeju iskat miru in tolažbe.

Lloyd George zna. Tudi tolažiti. V Queens Hallu je imel na čast Sonnino velik govor, v katerem je nekaj besed in stavkov, ki se bero tako, kakor da so prepisani naravnost iz znanega naročenega d'Annunzijevega govora! O Wilsonu pripovedujejo, da je iz govorov svojih velikih prednikov pobral vse stavke, ki tvorijo ameriški politični program, in te je združil v lepo zaokroženo celoto, da z idejami, katerih je polno vsako ameriško srce že od mladosti, ne navduši samo ljudstva za te ideje kot take, ampak ga tudi razvname za krvav boj zanje. To je bila pametna in dobro preračunana misel. Tudi Lloyd George je računal slično, samo namen je bil menda nekoliko drugačen, ker on zna; zna ne le tolažiti, ampak tudi — potegniti! Potegnil je pa toliko lože, ker mu je stal ob strani kot dober oproda stari lisjak Pašić, čegar istčasna navzočnost v Londonu Lahom gotovo ni posebno prijala. Zato mislimo, da Lahom njihove tožbe o »vladnih« in »avstrijskih« Jugoslovanih, kakor nas psuje »Corriere«, ne bodo veliko pomagale. Naj nas črnijo, kakor hočejo; za nje se svet ne briga veliko, mi imamo pa še vedno polna pljuča čvrste in sveže sape, ker je nam ne zapira.

Najbolj seveda trapi in muči Lahe naša slavna soška armada in o njenem preizkušenem poveljniku Lahi gotovo ne bodo rekli, da je galanten, ker nima niti toliko sočutja za njihove srčne bolečine, ka bi jih pustil malce v Trst, da bi vsaj nekaj lahko pokazali svetu, kaj vse jim je pridobilo njihovo orožje za obetani večji Rim. Žalostno, če ne morejo Sonnino dati za popotnico v London nič drugega kakor »odprto povelje« za tja in — nazaj.

Pašićevi načrti.

K včerajšnjemu poročilu »Dogovor med Pašićem in Trumbićem«, javlja »Frankfurter Zeitung«, da je bil svoj čas na Krfu sklenjen dogovor o osnovanju srbsko-hrvatsko-slovenske države med zastopniki Jugoslovancov iz Avstro-Ogrske in srbske vlade. Povdarjali smo že večkrat, da tisti »Jugoslovanci«, ki so se ponizali na stališče izdajalcev, niso imeli in nimajo pravice go-

voriti v imenu našega naroda. Naš narod, ki hoče ostati v Avstriji, je in bo znal tudi v bodoče preprečiti vse njihove različne spletke. Mi čujemo odprtih oči. Vsak, ki hoče položaj prav videti, mora priznati, da so dokazi zvestobe našega naroda do Avstrije taki, da jih tiste izdajice, ki so stopile v zvezo s Pašićem in Londonom, ne morejo zatemniti. Nočemo ne Srbije, ne Italije — mi hočemo ostati taki kot smo bili, poštene Slovenci v pravični Avstriji!

Hrvatski sabor.

V včerajšnji seji hrvatskega sabora je govoril ban Anton pl. Mihalović, ki je polemiziral z Radičem. Ban je izjavljal, da protestira proti onemu delu Radičevega govora, ki hoče, da poruši integriteto zemelj krone sv. Štefana. (Radič: Ali ni ogrsk. gospodstva.) Ban pravi, da mora vsak sin hrvatske kraljevine delati, da se poveča sijaj krone sv. Štefana, s katero se je dal kronati Nj. Veličanstvo za kralja Hrvatske. (Radič: krono ne mešajte s to lopovski- no. Predsednik zvonil.) Ban: Radičev govor ne odgovarja stoletni tradiciji vedno zvestega hrvaškega naroda in tudi ne pravim interesom monarhije. (Klici na levi: A kaj je z našim Medmurjem in Reko? Hrup.) Ban: Pred rusko revolucijo je bila Radičev ideal Francoska, a sedaj mu je ruska revolucija. A Radič in Kerenski, niti Kerenskičič. (Hrup na levi.) Zanj velja narodni prepovor: Videla je žaba, kako se konj podkupa, pa je tudi ona privzdignila nogo. (Hrup in klici na levi: Tako se ne govori z banske stolice. To je nedostojno!) Nato ban brani hrvatsko-srbsko koalicijo, češ, da je rešila ustavno življenje v Hrvatski in preprečila komisarijat.

Nato govori Wilder, ki napada Radiča.

Slede razne interpelacije.

Mackesenov naslop proti Rusom.

Mackensen: zmagovalec pri Gorlicah, zmagovalec Srbov in Rumunov je prebil ruske postojanke severno od Focsani. Kakor znano, so naši vzeli Focsani že 8. januarja 1917. Severno od mesta so zgradili Rusi in Rumuni močne postojanke, a juriši niso bile kos: Mackensen jih je prebil in ujel 1300 mož, zaplenil pa 13 topov.

V Bukovini naši bolj počasi napredujejo, ker počasnejši pohod narekava celotni strateški položaj. Napredovali smo v dolinah Sereta in Sučave, dasi se sovražnik zelo brani in kljub razbremenilni ruski ofenzivi v dolinah Casinu in Putne.

Strateški položaj je sedaj tak-le: Ob zgornjem Seretu in ob njegovih karpatskih pritokih prodirajo avstrijske čete, pri Focsani prodirajo nemške čete ob Seretu; med avstrijskimi in nemškimi četami stoje Rusi in Rumuni, ki se nahajajo takorekoč v kleščah. Zaledjem so v zvezi le proti vzhodu; na severu, na jugu in na zahodu stoje vojni zavezništvo. Za zdaj ta velikopotezna obkolitev rusko-rumunski armadi še ni nevarna, ker so oddaljene prve vrste avstrijskih čet, ki prodirajo iz severne Bukovine proti jugu, od Nemcev, ki prodirajo pri Focsani in na jugu, še 250 km, a razdalje se v premikalni vojski hitro krčijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 7. avgusta. Uradno: Pri bojni skupini maršala pl. Mak-

kensena so vzele nemške čete severno od Focsani močne ruske obrambne naprave. Ujeli smo 1300 mož in zaplenili 13 topov.

Ob zgornji Putni so se izjalovili slabejši sovražni sunki. Na gori Casinul se je sovražnik zopet slabil z besnimi napadi, ki so zahtevali veliko žrtv. Naši hrabri branilci so ga vselej vrgli s protisunkom in z ljutim metežem moža z možem. Severno od Gyer-gy-Tölgyes smo se polastili več ruskih utrd ob onstran meje. Naše prodiranje pri Curahumori je premagalo žilavo sovražno obrambo in pridobivalo na prostoru. Sicer nič važnega.

Načelnik generalnega štaba.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 7. avgusta. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Ruperta Bavarskega. Fotožaj se ni izpremenil.

Skupina generalnega polkovnika nadvojvoda Jožefa.

V Srečinski in v Sučavski dolini smo se borili in napredovali. Napredovali smo tudi v gorah, dasi se je sovražnik žilavo branil. Z velikimi izgubami za sovražnika so se zopet zrušili napadi Rumunov na Mgr. Casinul in pri samostanu Lepna (dolina Putne).

Vojna skupina maršala pl. Mackensena.

Pruski in bavarski polki so z našim skokom vzeli ruske postojanke severno od Focsani. Ujeli smo 1300 mož, zaplenili 13 topov in veliko orožja jarkov.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Rusko uradno poročilo.

4. avgusta. Zahodno bojišče. Severno od Husiatina je naš poizvedovalni oddelek v obrambi topovskega ognja prebrodil Zbruč, obšel je sovražne postojanke na bregu, obsul Nemce z ročnimi granatami in jih napadel na to z bajoneti. Nemci so kričali: »Kozaki so tu!« in so bežali proti Zbruču. Vzhodni breg Zbruča smo na to popolnoma izčistili od sovražnika; ujeli smo 43 mož in zaplenili 7 strojnih pušk.

Naša pehota je pregnala sovražnika ob Zbruču južno od Skale, iz vasi Sestovci in Črnokoznice.

Med Dnjestrom in Prutom so se naše čete umikale dalje proti vzhodu in so izpraznille ponoči na 3. t. m. Črnovice in razstrelile most.

Sovražnik je zasedel vasi Baškovi, Toporovec in Rarance in mesto Črnovice.

V Karpatih se umikajo naše čete proti vzhodu. Sovražnik jih mestoma zasleduje, ne da bi se gotovi naši oddelki vsled moralnega nereda med njimi branili, kakor bi bilo potrebno.

Rumunsko bojišče. Severno od Kimpolunga so se zapletle naše čete v boj s sovražnikom, ki jim je sledil za petami.

Sovražnik je zasedel Vatro in Moldavico.

Na ostali bojni črti so streljali s puškami.

5. avgusta. Zahodno bojišče. Ob reki Stohod pri Kovlju je prebil naš poizvedovalni oddelek, ki mu je poveljeval poročnik Duhanov, ko so prebredili reko, do rok so se nahajali v vodi, sovražne žične ograje, napadel je tamošnjo avstrijsko stražo, nekaj mož je pobil, druge ujel.

V smeri proti Kovlju pri vaseh Velič in Kuhani je napadlo 7 sovražnih

duho sem stiskal knjigo. Ustavil me je postaren duhovnik. Razgovorila sva se. Vpokojen dekan; živel je tam na stare dni. List je poznal, ker je čital včasih o njem v nemškem dnevniku. Razpravljala sva o tem in onem. Slišal je od sester — hodil je opravljat božjo službo v bolnišnico — da govorim jezike. Mislim, da sem filolog. Baval se je učeni go-spod z iskanjem in tolmačenjem hebrejskih sledov v Homeru, pa je mislil, da bi mu lahko pomagal. Kajpada sem mu dokazal, da ni našel pravega človeka.

A oba skupaj sva našla pravega. Pristopil je čisto blizu trga k nama mož v delavni obleki. Obrt ima v trgu. Pred dvajset leti je prišel s culico in palico kot romar. Ostal je in se oženil, ter pozabil na svoj dom in rod. Močne črke »Slovenca« v moji roki so ga za trenutek vzbudile...

Ze par dni sem gledal pred bolnišnico gospodično. Hodila je včasih s to, včasih z drugo spremljevalko. Nekoč se srečamo. Nagovorila me je. »Vi ste gotovo Slovenec.« — »Da, sem; kako pa veste to?« — »Ker ste edini enoletnik, ki je sedaj v bolnišnici.« — »No, da, ali...« — »Da, Vi dobivate Slovenca, jaz pa sem na pošti in ga berem še pred Vami. Pa še niste opazili?« — »Hotelo se jej je govoriti slovenski. Povedala

je to in ono. Dognal sem, da je njen brat komisar pri neki oblasti v Gradcu, moj nekdanji sošolec, njen stric mojemu sličnega imena — šolski nadzornik v Ljubljani in da je služila v Rajhenburgu, kjer mi pozna bratranca-kapla-na. Povedala mi je tudi naslov Slovenca v bližnjem Gušwerku, kateremu sem nekoč zanesel kopo »Slovenca«. Kako je bil preprosti mož vesel pozdrava! Že davno ni bil zapihal v njegov dom topli jug...

III.

Na cesti v St. Pöltnu me je po mojem povratku z Marijinega sela zapazil že znani g. kurat. »Pridite sem!« Prijazno, čisto neslužbeno sva se pozdravila. Brez uvoda pa je začel resno, žalostno: »V glavni bolnišnici imam Vašega rojaka. Revežu gre h koncu. Vem, Slovenci so dobri ljudje. Prav je, da Vas vidim. Mislim, da ste resen človek.« — »Prosim Vas, gospod kurat, če sedaj nisem, kdaj pa bom?« — »Mož bi se najbrže rad izpovedal. Kolikor Vas poznam, imate tudi vero. Bi hoteli tolmačiti?« — »Kakor velite, rad.« — Povabil me je za drugi dan popoldne.

Našel sem moža. Doma je bil blizu Vrhničke. Mršav, kosmat, vpadel, izmozgan. Votila ga je jetika. Nalezal se je na bojišče. Mlajši je bil sedem let, pa je izgledal petnaest let starejši

mene. Strašna bolezen. Sama podla zavratnost je je.

Razveselil se me je medli bolnik. Do sedaj so mu po potrebi tolmačili Čehi, a takemu revežu še domačin težko dopove. Prav obzirno sem ga vprašal, kje so njegovi ljudje, kako imajo doma cerkev, mu li že ne gre na bolje, če mu kaj pišejo in da-li ve, da želi gospod kurat sedaj, ko sem jaz tu za to-mača — tako sem rekel — da bi se vsi oni izpovedali, ki ne znajo nemški.

Zavzel se je nekoliko, hotel se je dvigniti in z votlim glasom je dehnal: »Da, mislim sem že večkrat o izpovedi, pa vidite, ko bi Vas ne bilo.« — »Ljuba duša! Kaj bo to. Če bi Vam jaz začel o sebi praviti, to bi gledali.« — Tako sem mu razganjal pomisleke.

In res: priprosto, točno in odkrito je govoril. Njemu je drhtel glas, meni se je v grlu zaviralo in ko je g. kurat nekaj povpraševal, je tudi njemu šlo na jok. In čudno. Ni bilo nič posebnega. Mož ni ropal, ne kral, ne podžigal, ne ubijal. Bil je človek, in je vsilil zakone božje, kakor jih kršimo vsi drugi v slabosti ali zlobi svoji. A težko je bilo nama z duhovnikom, bolniku pa očividno lahko. Obhajali so ga...

Zagovoril sem o »Slovenca«. Ne bi li hotel čitati? Vedel sem, da mu nje-zova doba ne zadostuje za štiri strani.

a da bi se premotil s čitanjem iz svoje bede v večnost, sem mu dal list. Segel je s tresočimi rokami po njem kakoz otrok po pogači.

Čez par dni mi je rdeča križarka povedala, da je dve uri po našem odhodu umrl moj rojak. Na visokem vzglavju je ležal, držal pred nos »Slovenca«, zakašljaval in spustil list na obraz.

IV.

Nad leto so me držali v Hartu pri Amstetenu. Bil sem ruski tolmač pri vojnih jetnikih. Izven službe sem šel po okolici. V Euratsfeldu sem bil čisto. Seznanil sem se tam z begunci iz Vrtobje in še nekaterih vasi pri Gorici. Začel sem jih zalagati s »Slovenci«, ki jih je prej vse prešturil neki mlad fant od ogrskega bataljona v taborišču. Imel je hudo ime »Zver«, a bil je Prekmurec, krotek ko jagnje. Jezik mu ni delal težav in niti praviti mu ni trebalo, da je Slovenec. Zavedal se je sam.

Begunci v imenovanj vasi so bili zelo veseli in zdi se mi, da so trenutno mislili, da sede doma pod murvo za brajdami blizu hiše, kjer jim domači list tolmači bitje in žitje sveta. Blagrovani so me radi »Slovenca«. Hvalo sem prejemal, a čast sem vračal na podjetje.

pehotnih stotnij naše postojanke. Zaporjni ogenj našega topništva je odbil sovražnika, ki se je umaknil v svoje jarke.

Ob Zbruču pri vasi Kudrince je naš poizvedovalni oddelek 7 mož, poveljeval mu je poročnik Demin, uspešno prodrl. Presenetil je sovražno prednjo stražo močno 30 mož; nekaj sovražnikov je pobil, dva je ujel, ostale razkropil.

Naše čete so zasedle vzhodno od Črnovic pri Bojanu z bojem gozd Doljok.

S sijajnim napadom je ujel 163. pešpolk 20 častnikov in 500 mož in zaplenil tri strojne puške.

Sovražnik je zasedel jugozahodno od Bojana vasi Molodija in Kolul Bajnski.

Zahodno od Sereta je zasedel sovražnik z bojem Novi Fratave ob Sučavi.

Rumunsko bojišče. V smeri proti Kimpolungu so se umaknile naše čete pod sovražnim pritiskom nekoliko proti vzhodu.

Sovražnik je zasedel vas Vamo.

Pri Kotu Milahi je naš poizvedovalni oddelek, 10 častnikov in 100 mož, uspešno napadel sovražno postojanko, zaplenil je 3 strojne puške in ubil dvajstotnik Turkov.

Kavkaško bojišče. Nobene izpremembe.

Nastopi letalcev. Pri Novosielici je letalec Kisielevic prisilil sovražno letalo, da je padlo. Sovražni letalec je mrtev, opazovalca smo ujeli.

Sunek pri Focsani.

Dunaj, 7. Vojni tiskovni stan: Naši zavezniki so prekoračili, ko so prodrli čez Focsani, kraje Ciuslea, Strejescu, železniško postajo Punta Seaca in Ivo Ivancesti. Stojte na točki, kjer izstopi Seret iz gora na donavsko ravnino.

V žilavi borbi so pridobile naše čete ob zgornjem teku Sereta in njegovih pritokov Bistrice, Moldave in Sučave na prostoru.

Berlin, 7. Wolff javlja: Rusi so se ustavili na vzhodu med Dnjestrom in Prutom. Branijo se trdovratno.

V Bukovini napredujejo naši zavezniki na obeh straneh Sučave.

Severno od Moldave smo zrušili močan odpor Rusov in vzeli z naskokom višine severnovzhodno od Frassila in vrh 868 severno od Vame.

Ob Bistrici smo zasedli Lugenij; črta zaveznikov je napredovala do Borce.

Mackensenov uspeh pri Focsani.

Dunaj, 7. O ofenzivi maršala Mackensena se javlja: Danes ob 4. uri 30 minut zjutraj se je pričel bobneči ogenj vseh kalibrov na ruske postojanke severno od Focsani. Naskakuje čete so se nahajale popoldne že 16 kilometrov za prvo sovražno črto.

Pogoji Kornilova.

Stockholm, 7. (K. u.) Petrograjska severnojužna korespondenca poroča, da je Kornilov prevzel vrhovno poveljstvo pod sledečimi pogoji: Odgovornost nasproti lastni vesti in nasproti ljudstvu; nobenega vmešavanja v njegova povelja in imenovanja, razširjenje njegove oblasti ne le na bojišču, marveč tudi v zaledju.

Veliko je storil »Slovenec«. Mnoge je oživil, mnoge utrdil, mnoge podprl. Vsem pa je delal dobro. Zlobne besede o »klerikalizmu«, »farsstvu« in kar je še okusnih izrazov kdaj bilo, nisem slišal. Če ni bil prijatelj ali pristaš, pa je bil vsakdo, ki je čital list, toliko trezen, razsoden in pošten, da je imel zanj besedo priznanja. In doseči pri brezbriznem zanimanju, pri protivniku pa priznanje, — to je pobjeda.

Nisem pisal teh-le vrst, da bi pel »Slovenec« slavo; zlate črke zaslug si kleše v kamen narodovega mnenja sam. Ne bi želel, da bi se kako krivo tolmačile moje besede. Nisem ne najet, ne plačan. Govorim le, ker ne morem pojmiti, da so činitelji, ki mečejo pri nas na Slovenskem, kjer se še žurnalistika skoro namenoma vali po kalnih strugah zadnjega desetletja prejšnjega veka, polena pod noge ljudem, ki se z vidnim uspehom trudijo, da spravijo podjetje na širji temelj in višjo stopnjo.

Mal narod z razvito žurnalistiko je močen, velik narod z malenkostnimi pisarji je pa v svoji notrini slab.

Pa pojdite in vprašajte vse one, ki so bili na fronti in potem v bolnišnicah v zaledju, da-li poznajo »Slovenca«? Pojdite in pogovorite z begunci in vprašajte, kaj je s »Slovencem«? In te, ki so doma, in one, ki mro duševno in telesno ta mdaleč v jetništvu, vprašajte, doklej bi se še bili iskali, če ne bi posredoval »Slovenec«.

»Slovenec« je danes zrcalo naroda, izraz njegovih misli in njegove trdne volje, koje nam ravno sedaj treba.

Hrabre ruske amazonke.

Genf, 6. »Temps« javlja: Ženski ruski polk je dobil pri Smorgonu ognjeni krst. Poveljnica in njena pobočnica sta bili ranjeni, ranjenih je bilo tudi 150 drugih žen, 20 jih je padlo, 3 jih je vjetih. Bataljon je napadel Nemce, ko so v sosednem odseku moški pobegnili. Ženskam se je posrečilo, da so ujele 100 vojakov in več častnikov.

Upori v ruski armadi.

Kodanj, 7. Ruski listi poročajo: Zaa-murski polk se je odločno branil, da bi šel na boj in da bi se udeležil nadaljnjih ruskih napadov. Branil bo le še rusko zemljo.

Nepokorni ruski polki. — Kornilov proti nepokornim vojakom.

»Ruski Invalid« javlja: Vojno ministrstvo je dokazalo temeljem poročil z bojišča, da na jugozahodnem bojišču ni hotelo napasti od 12. pehotne divizije 2085, od 13. pa 8484 mož. Na rumunski bojni črti so odpovedali pokorščino 11. stotnija 21. strelskega polka, vsi polki pehotne divizije 103, 6 stotnij 7. strelskega polka, 6 stotnij 16. turke-stanskega polka in skoraj vse stotnije 21. polka, vsled česar se je izjalovila ofenziva in so izgubili z velikimi žrtvami osvojene dežele. — »Matin« javlja: Brusilova so odstavili, ker ni dovolj krepko nastopal proti nemirom na bojni črti in ker ni postopal tako, kakor Kornilov, ki je med drugim zapovedal postreliti 500 vojakov na nekem kolo-dvoru. Kornilov je zapovedal usmrtiti nekega zbornega poveljnika, ker je premilo postopal z dezertjerji. Pred vojno sodišče namerava Kornilov postaviti 12 ruskih generalov, 452 častnikov in več tisoč podčastnikov in vojakov.

Admiral Aleksejev umrl.

Z Jalte se poroča, da je umrl nekdanji carjev namestnik in Port Arturji, admiral Aleksejev v 80. letu svoje starosti. Ko je izbruhnila japonsko-ruska vojska, je vodil vse vojne operacije. Po smrti admirala Makarova je prevzel leta 1904 začasno tudi poveljstvo ruske mornarice. Ko so pričeli Japonci oblegati Port Artur, je Aleksejev pobegnil v Mukden. Novembra 1904. je car Alekseja radi njegovih sporov s Kurapatkinom odstavil.

Opasen položaj v Rumuniji.

Angleški listi javljajo, da prihajajo z rumunskega bojišča zelo vznemirljiva poročila. Med zadnjo delno ofenzivo rumunske armade se je nahajal rumunski kralj na bojišču, a se je vrnil nenadoma v Jaš na rumunski vojni svet, kjer so presojali o položaju, in izjavili, da je zelo opasen. Pečali so se z vprašanjem, če ne kaže, da bi se glede na strategične vidike umaknili še pravočasno, da se izognejo težkih, brez-uspešnih izgub in da vzdrže zvezo z ruskim krilom, ki se umika. Na strategični uspeh na zahodu ne računajo. Če se bodo Rumuni umikali, so že pripravljene angleške požigalne komisije, da se bo prepustilo sovražniku le opustošeno ozemlje.

Kerenski rešitelj Rusije.

Stockholm, 7. Na seji, v kateri so socialni demokratje in meščani zopet poverili Kerenskemu diktaturo, je govoril tudi zunanji minister Tereščenko. Opozarjal je na težak položaj, v kojem se nahaja dežela. Naglašal je, naj se ne prenaša mirno sramota v trenutku, ko gre za to, da se morajo pripraviti na težko vojsko jeseni in pozimi. Zdaj ni mogoče govoriti o miru. Ofenziva Kerenskega je rešila deželo in armada pred popolnim propadom.

Kerenski diktator.

Stockholm, 7. avgusta. (K. u.) Splošno se sodi, da je Kerenski svoj moč pomnožil, da si je odklonil diktaturo. Dvomijo pa, če bosta držala novi kompromis in nova koalicijska vlada.

Kerenski proti političnim nasprotnikom.

Amsterdam, 7. avgusta. (K. u.) »Times« poročajo iz Petrograda 5. t. m.: Kerenski je zapovedal, naj se zapreta Trockij in Lumasarski, ker sta sokri-va zadnjih nemirov. Admirala Peresereva, ki so ga pred kratkim zaprli, preganjajo, ker je objavil vojaške tajnosti. General Gurko je obtožen, da je dopisoval z bivšim carjem.

Novo rusko ministrstvo.

Petrograd, 6. avgusta. (K. u.) Reuter: Vlada se je sestavila. Kerenski ostane ministrski predsednik in vodi vojno in mornariško ministrstvo, Savnikov postane ravnatelj vojnega ministrstva, Lebedev ravnatelj mornariškega ministrstva, Nekrasov ohrani finančno ministrstvo kot podpredsednik ministrskega sveta, Tereščenko ostane zunanji minister.

Miljukova odkritja.

Miljukov trdi v »Rječi«, da razpolaga s spisi, ki dokažejo veliko zaroto, ki so jo kovali maksimalisti na inicijativo Nemčije. Zaroto da je vodil nemški poslanik v Stockholmu. Kozlovskij in Trockij sta posredovala. Udeleženi so tudi ameriški Nemci, ki so dali na razpolago velikanske vsote denarja. Pri Sumensevi, ki je načevala pacifičističnim organizacijam v Petrogradu, zaprli so jo minuli teden, so našli spise, ki jo zelo obtežujejo in več milijonov nemškega denarja.

Knez Ljov napoveduje protirevolucijo.

»Daily Mail« javlja: Knez Ljov je izjavil našemu poročevalcu: V ruskih vladnih krogih straši caristična protirevolucija. Ljov je rekel: »Da, reč je nevarna. Poslušajte kmete, povsod boste čuli: Pod carjem se nam je bolje godilo.

Odpor Fincev.

Razpust finskega deželnega zbora je izzval po stockholmskih poročilih močan odpor. V vseh finskih mestih so na protestnih shodih burno zahtevali, naj se finski poslanci ne pokore razpustu.

Japonska hoče celo Sibirijo.

»Ruski Invalid« poroča: Japonska vlada se pripravlja, da zasede celo Sibirijo, Irkutsk, Vladivostok in Harbin so že takorekoč japonske naselbine. Neki zastopnik japonskega zunanje urada je izjavil, da če Japonska ne bo dosegla svojega smotra mirnim potom, bo sijajno pripravljena japonska armada korakala do Urala.

Milanska »Perseveranza« javlja: Japonska ima 2 in pol milijona mož pod orožjem. Na tisoče železniških voz je pripravljenih, da bodo prevažali vojake.

Cesar v Črnovicah.

Črnovice, 6. (K. u.) Cesar, ki je 4. avgusta popoldne odpotoval z Dunaja, je došel 5. avgusta opoldne v Bednarov, odkoder se je peljal v Kolomejo. Cesar je pozval v Kolomeji armadnega poveljnika generalnega polkovnika Kriteka, ki mu je poročal o izredno ugodnem operativnem položaju armade. Nato je cesar sprejel vojaškega intendanta Schuberta o razmerah preskrbe. Večerjal je cesar v krogu častnikov, ki bivajo v Kolomeji. Dne 6. avgusta zjutraj se je odpeljal dalje v Črnovice.

Na deželni meji je vladarja pričakoval voditelj deželne vlade dvorni svetnik grof Ezdorf. Okoli 9. ure se je cesar pripeljal pred Črnovice. Tu sta se cesarju javila zmagovalni armadni poveljnik generalni polkovnik Kövesz in poveljnik skupine pod-maršal Fabini. Cesar se je z iskrenimi besedami zahvalil armadnemu poveljniku, ki je osvojil mesto Ivangorod, Belgrad, Cetinje, Drač in Asiago pomnožil za novo in najdragocenejšo ter ga je imenoval za maršala. Poveljniku skupine Fabini je cesar pripel Leopoldov red I. razreda z vojno dekoracijo in z meči. Nato se je vršil vhod v deželno stolno mesto. Cesar se je s spremstvom najprej podal v rimsko-katoliško cerkev, kjer se je vršila zahvalna služba božja. Ob spodnjem robu glavnega trga so stala odposlanstva čet. Cesar se je vsem pristrčno zahvalil in izročil zmagovalnemu divizionarju generalnemu majorju Felixu komanderni križ Leopoldovega reda z vojno dekoracijo in z meči. Nato je cesar obiskal še razne dele mesta ter v poslopju deželne vlade sprejel poročila poveljnikov skupin o vojaškem položaju. V Bednarovu je cesar zopet vstopil v dvorni vlak, ki ga je odpeljal nazaj na Dunaj.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 7. avgusta. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Ruperta Bavarskega.

Na Flanderskem so se s topovi le začasno v nekaterih odsekih živahno borili. Na polju udrtin so se večkrat spopadli poizvedovalni oddelki, V Artois so močno obstreljevali postojanke med Hulluchom in Scarpe.

Bojna črta nemškega cesarjeviča.

Oldenburške in vitemberške nasakovalne čete so nasakovalne sotesko Hessay (severno od ceste Leon-Scissons) in pri Berry au Bac ob Aisne: ujetniki in plen.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

NEMŠKO VECERNO POROČILO.

Berlin, 7. zvečer. Na zahodu in vzhodu nič važnega.

Francosko uradno poročilo.

5. avgusta zvečer. V Belgiji nobenega pehotnega podjetja. Naše patrulje so delo-

vale pred našimi črtami. Prinesle so dve strojni puški. Na ostali fronti od časa do časa artiljerijski boj, ki je bil precej silovit v smeri proti La Royere, v odseku Craonne in v Champagni.

Belgijsko uradno poročilo.

Artiljerijsko delovanje je bilo ponoči precej silovito. Sovražnik je obstreljeval nekatere naše izpostavljene postojanke in naše zveze. Dan je bil precej miren. Napirili so uničevalen ogenj proti večim sovražnim baterijam.

6. avgusta ob 3. uri popoldne. V Belgiji se položaj ni izpremenil. Nemški napadalni poskusi vzhodno od pristave Mossy, pri La Bavelle, v gozdu Avocour; in v Alzaciji so se zrušili v našem ognju. Artiljerijski ogenj v teh različnih odsekih je bil od časa do časa precej živahen. Na ostali fronti je bila noč mirna.

Novi uspehi na francoskem bojišču.

Berlin, 7. Wolff javlja: Angleži so bili tudi 6. avgusta na celi napadalni črti precej mirni. V Artois je bil topovski ogenj začasno besnejši.

Zahodno od Reimsa smo iztrgali zopet Francozom del njih osvojitve iz aprilske ofenzive.

Zjutraj 6. avgusta smo se ustalili tik južno od prekopa Aisne v širini enega kilometra v sovražnih jarkih, ki smo jih držali proti več napadom. Plen je bil znaten.

Clemenceau proti Ribotu.

Kolin, 7. Clemenceau vnovič napada Poincareja in Ribotovo ministrstvo. Ugotavlja, da je Ribotovo ministrstvo pravzaprav že padlo in da se vzdržuje le z umetno odložitvijo izida glasovanja. V odseku za zunanje zadeve je Clemenceau zahteval da se sestavi komisija, ki naj preišče odredbe državnega vladarja pri sklepanju državnih pogodb, ne da bi pritegnil odgovorne ministre.

Berlin, 7. (K. u.) »Lokalanzeiger« piše, da postaja Clemenceau vedno ostrejši in govori o njemu znanih skrivnostih. Če se te razkrijejo, bo raz ustnic najvišjih oblastnikov Francije izginil preširni smeh.

Francoski socialisti proti vladi.

Zeneva, 7. »Humanite« poroča: Francoska socialistična stranka je 5. avgusta izjavila, da izstopi iz vladne stranke.

Francoski ministrski predsednik na posvetu sporazuma v Londonu.

London, 7. (K. u.) Reuter: V London se je pripeljal francoski ministrski predsednik Ribot. Pogajal se je s člani vojnega kabineta; danes se udeleži posveta zaveznikov.

Churchillovi napačni računi.

Stockholm, 7. (K. u.) »Svenska Dagbladet« piše: Kmalu po izbruhu vojske je Churchill Italiji ponudil avstrijsko ozemlje, in to utemeljil v uradnem vladnem komunikatu z dne 23. septembra z razpadom Avstrije. List pristavlja: Italija se je v resnici odločila napovedati vojsko nezmotljivo razpadajoči Avstriji. Ali triletna vojska je vse Churchillove načrte prekrizala. Sedanji dogodki dokazujejo, da avstrijski razpad še ni bil tako definitivni, kakor je Churchill pred 3 leti zatrdjeval in da ententa kljub vsej premoči še ni mogla doseči, da bi Avstrija razpadla.

Novi možje v Nemčiji.

Med novimi ministri Prusije in tajniki nemškega državnega urada je pruski pravosodni minister dr. Spahn, voditelj katoliškega centra, ki še ni star; rojen je bil 1. 1873. Državni tajnik državnega pravosodnega urada dr. pl. Krause je član narodne liberalne stranke. Novi državni tajnik zunanjih stvari dr. pl. Kuehlmann je služil od 1. 1907. v Londonu. Zavzemal se je zelo za sporazum z Anglijo; vedno je nasprotoval poostreni podmorski vojski. Državni podtajnik v uradu za vojno prehrano dr. Avgustin Müller je socialni demokrat; ostali ministri in državni tajniki so uradniki.

Berlin, 7. avgusta. Cesar Viljem je sprejel danes popoldne kanclerja in nove ministre in državne tajnike.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 7. avgusta. Uradno:

Na Fassanskem pobočju jugovzhodno od Cavalese se je zrušil v našem ognju italijanski sunek. Sovražni bataljoni so bežali v največjem neredu. Ob Soči je včeraj topovski boj zopet ponehaval.

Načelnik generalnega štaba.

Italijansko uradno poročilo.

7. avgusta. Včeraj nobenih važnih dogodkov.

Na Julijski bojni črti nekaj topniških borb.

Na Tirolskem so močnejše streljali.

Dunaj, 7. Vojni tiskovni stan: Na Tirolskem so s topovi močnejše streljali; letalci so živahnije letali. Naši drzni letalci so sestrelili pri Arsiero dve sovražni letali. Naše topništvo je zažgalo skladišče streliva na Monte Majo in je razbilo s svojim dobro merjenim ognjem sovražni pehotni bataljon, ki je napadal jugovzhodno od Cavalese.

Angleži o Italijanski.

»Westminster Gazette« objavlja dopis svojega poročevalca o italijanskem glavnem stanu, ki neizmerno hvali Italijane, o katerih pravi, da morajo premagati strašne težave, a le pridobivajo korak za korakom na prostoru. Prodrli so do Grmade, ki tvori ključ do Trsta. Potreben je le še en korak in cesta v Trst se bo odprla. Avstriji so iz strahu (Kaj se vse Angležu sveti in sanja! Op. ur.) pred tem korakom podvzeli protinapad, ki pa ni uspel in je le povzročil njih izgube. Zdi se, da ta točka avstrijske bojne črte, ki je bila prej najmočnejša, postaja zdaj najslabša. Italija čuti zopet potrebo, da stori kaj za svojo slavo, ker širi potom uljudnega angleškega časnikarja nadaljne neresnice iz italijanskega glavnega stana. Največja raca je, ker pravi, da 3. junija 1917 avstrijski protinapad, ki je zaključil 10. soško bitko, ni uspel. Ta protinapad ni iztrgal Italijanov samo vsega, kar so pridobili v tem odseku tekom 10. soške bitke, marveč jih je stal 10.000 ujetnikov, s katerimi se je število ujetih Lahov zvišalo v tej bitki za okroglo 27.000 mož in da stoji sedaj Italijani ravno tako daleč od Trsta, kakor pred 10. bitko.

Napačne vesti?

Lugano, 7. »Secolo« poroča iz Pariza: Nekaj časa sem se tu razširjalo napačne vesti o položaju v Italiji. Pravi, da je italijansko ljudstvo naveličano vojske, da se socialistična propaganda za mir vedno bolj razširja in da bo koalicijska vlada prej ali slej vržena; vlada Boselli je pri najboljši volji in ne bo nikdar sklenila posebnega miru, vendar se pa splošni nezadovoljnost ne bo mogla delj časa ustavljati. Na njeno mesto bo prišla nova vlada, ki se ne bo dalje brigala za koristi Italije in bo sklenila za Italijo ugoden poseben mir. Pri teh vestih imajo seveda svoje roke vmes Nemci in najbrže bodo za podobno preskrbeli tudi v Italiji in tam razširjevali vesti o vojnem izmučenju francoskega ljudstva. Zato je treba največje previdnosti, da se nastopi proti nezaupanju, katero sejejo Nemci med zavezniki.

Odstop kardinala državnega tajnika Gasparrija.

Lugano, 7. Iz Rima se poroča, da namerava kardinal državni tajnik Gasparri glede na svoje slabo zdravje odstopiti. Italijanski časniški vojni hujskači napadajo kardinala in celo sv. očeta, češ, da sta nastopila v korist osrednjih velesil in da poslaniki sporazuma pri Sveti stolici ne zapojuje več Gasparriju. Drugi listi pa trde, da bo odstopil Gasparri zato, ker ga sv. oče v več važnih zadevah ni vprašal za njegovo sodbo.

Mirovni pokret.

Vojska se še letos konča(?). — Sv. Oče dela z vso silo za mir. — Cesar Viljem o miru. — Nemška socialistična manjšina in program ruskih socializmov.

»Aftenposten« javlja iz Londona: Vedno bolj pridobiva sodba, da se bo vojska še letos končala. Vsekakor delujejo močne sile na to, naj se vojska ne zavlačuje čez leto 1917. Sv. Oče dela goreče v mirovnem smislu in išče temelj miru. Tudi v Petrogradu sodijo, da se vojska čez novo leto ne bo nadaljevala. — Na poklonilno brzojavko udeležencev spominske slavnosti državnega zbora dne 4. avgusta je odgovoril cesar Viljem dr. Kaempfer: Prisrčno se zahvaljujem na poklonilnem pozdravu, s katerim ste v imenu zastopnikov raznih stanov in poklicev izrazili edino in neizbrisljivo odločnost nemškega ljudstva. Duh, ki je nepozabno izbruhnil pred tremi leti iz globočine ljudske duše in ki je zedinil naš narod na velikanske čine vojske, živi še danes med nami. Obnese se, ker še te dni naši borilci, ki se ne strašijo smrti, pod vodstvom velikih vojskovodij, premagujejo nečuvne napade. Doma se kljub skrbi in pomanjkanju možato prebije in dela smoteno in z uspehom, kar sem pravkar videl v zvesti vzhodni Prusiji, kjer me je sprejel nov procvit. Uverjen sem, kadar pomislim na tri težka vojna leta, v katerih se je preizkusila in ojeklenila moč našega ljudstva, da bo resno, a brez strahu in zmagovito, premagujočo rado notranja nasprotna mnenja, vztrajajoč do miru, ki bo jamčil čast in velikost naše domovine in varno, srečno bodočnost. — Iz Stockholma: Nemška socialistična manjšina je sprejela program ruskih socializmov. Večina si je sklepanje še pridržala.

Govorice o premirju.

Haag, 7. Iz Petrograda se javlja: Člani leveice petrogradskega delavskega in vojaškega sveta so predlagali vladi, naj se poizve, če dovolita Avstrija in Nemčija Rusiji premirje, kar je tembolj potrebno, ker so, kakor je izjavil Ribot, potrebni novi posveti o ruskih vojnih smotrih. Kerenkij je najodločnejše ugovarjal.

Mirovni shodi na Angleškem.

Rotterdam, 7. Po zanesljivih london-skih vestih je bilo zadnje nedeljo v Londonu 13 shodov prijateljev miru. Obhode pacifistov je policija preprečila. Tudi v Manchesteru, Glasgowu in v velikih industrijskih mestih srednje Angleške so se vršile manifestacije mirovnih prijateljev.

Švedska mirovna nedelja.

Stockholm, 6. (K. u.) Včerajšnja mirovna nedelja na Švedskem je minila po načrtu. V Stockholmu sta bila dva velika shoda za mir, na deželi pa nad 200. V vseh cerkvah se je molilo za mir.

Razna poročila.

Bolgarija.

Sofija, 7. (K. u.) Ministrski predsednik Radoslavov je zastopnikom tukajšnjega časopisja o položaju Bolgarije izjavil: Naša narodna črta je zajamčena s pogodbami, katere naši zavezniki varujejo kot sveto in nekršljivo stvar. Delovanje neodgovornih oseb našemu delu ne bo moglo škodovati. Mirovna formula glede aneksijskega kor ne bo omejala pravic Bolgarije do posesti osvobojenih ozemelj. Naši zavezniki so nam dali formalno zagotovilo, ker mi se ne vojskujemo, da bi dosegli imperijalistično razširjenje, marveč da uresničimo narodno enoto. Gospodarski položaj dežele je zelo dober. Odnosaji do zaveznikov so izborni. Člani osrednje zveze so vedno pripravljeni skleniti časten mir.

Japonska — Kitajska — Amerika.

Berlin, 7. Japonska je v Washingtonu prosila, naj bi Združene države izjavile, da se bodo vzdržale vsakega vmešavanja v kitajske zadeve, ki bi škodovali japonskim koristim.

Kitajska pošlje v Evropo 7 divizij.

Načelnik kitajskega generalnega štaba, ki se nahaja v Parizu, je izjavil sotrudniku lista »Excelsior«, da bo poslala Kitajska bodočo spomlad 7 divizij v Evropo.

Nobenih potnih listov za Stockholm.

Berlin, 7. (K. u.) »Vossische Zeitung« poroča: Vlade štirispornosti so se vedno trdno na stališču, da ne bodo izdale nobenih potnih listov za Stockholm. Udeležba od strani socialistov ententnih držav bo onemogočena.

Sovražnik izgubil od 2. avgusta 1916 do 1. avgusta 1917: 286.000 ton ladinega prostora.

Berlin, 6. Wolff javlja: Sporazum je izgubil v tretjem letu vojske od 2. avgusta 1916 do 1. avgusta 1917 vsled podmorske vojske in min in vsled drugih vojnih odredb okroglo 286.000 ton.

Poslanec Pittoni v Stockholmu.

Dunaj, 4. avgusta. Italijanski socialdemokratski poslanec Pittoni odputuje prihodnje dni v Stockholm, da se udeleži konference z zastopniki skandinavsko-nizozemskega odbora.

2298 sovražnih letal sestreljenih.

Popoln pregled sestreljenih letal med vojsko še ni mogoč, ker sestreljenih letal od začetka vojske do februarja 1915 niso beležili, dognano se tudi ni natančno število meseca julija 1917 sestreljenih letal. Sestreljenih je bilo leta 1914 9 sovražnih letal, leta 1915 131 sovražnih, 91 nemških, leta 1916 784 sovražnih, 221 nemških, leta 1917 do konca julija 1374 sovražnih in 370 nemških. Pritrjenih zrakoplovov so sestrelili leta 1915 dva, leta 1916 42, od 1. januarja do 1. avgusta 1917 pa 142. Sovražnih zrakoplovov so sestrelili dozdaj 3. Sovražniki so izgubili dozdaj 2298 letal, Nemci pa 683. Pritrjenih zrakoplovov je bilo sestreljenih 186. Vredna so sestreljena letala: 2298 okroglo 172.350.000 mark; sestreljeni zrakoplovi se cenijo na okroglo 176 milijonov mark.

Gospodarske beležke.

Vojna zveza kranjskih konsumnih zavodov in konsumnih društev se je ustanovila dne 6. avgusta.

— Pivovarna v Mengšu je prodana graškemu pivovarniškem kartelu.

Nova iznajdba. Karel Korošec, zidarski mojster v Rečici na Paki, je izumil novo konstrukcijo za preosnovitev kmetskih peči za kruh peči, preosnovitev štedilnikov, preosnovitev sobnih glinastih in sobnih železnih peči. Torej vse kmetske peči za kruh, vsi štedilniki, vse sobne glinaste in železne peči se dajo predrugačiti, narazen vzeti ter zopet sestaviti; predrugačiti se samo notranja konstrukcija. Namen in pomen te preosnovitve je sledeči: 35 do 50 od-

stotkov se prihrani premoga in drv v gospodarski kurjavi. Gospod Korošec je dal tozadevne načrte štajerskemu obrtnemu pospeševalnemu zavodu v Gradcu na vpogled.

— Žalostno. Krška okolica, 5. avg. Ga ni in ga ni prepotrebne dežja. Zgodaj sejana ajda je zrasla semtertja do pedi visoka, pa je že v cvetju, kasneje se je komaj prikazala, zgorela bo od vročine; isto je z repnim semenom, kolikor je že posejanega. Proso je redko visoko kak decimeter, pesa, zelje, korenje se ne gane. Koruza na peščenih zemlji se kar suši, fižola ni skoro nič. Krompir je droben, bo ga veliko manj kakor lani; smo ga tudi sploh manj sadili, ker smo ga toliko oddali za vojaštvo. Živil za ljudi bo zelo malo, pridelek prav slab. Tudi za živino ni bolje, sena malo, otave skoro nič. Prešičja reja, v naših krajih sloveča, bo pa sploh prenehala. — Jabolk je sicer veliko, pa odpadajo in ne bodo dozorela, isto velja o češpljah. Tudi trti suša zelo škoduje, grozdje ostaja drobnost, soka ne bo. Sklepni račun: pomanjkanje vsestransko, lakota gotova.

— Prepoved kuhanja žganja iz sadja. C. kr. urad za ljudsko prehrano je prepovedal kuhati žganje iz marelic, breskev, hrušk, češpelj in jabolk. Izjeme se dovoljujejo le za tako sadje, ki je neužitno in ki se ne da posušiti ali predelati v marmelado. Tozadevne prošnje naj se vložijo na c. kr. prehranjevalni urad potom Gemüse- und Obststelle, Dunaj, I. okr., Plankengasse 4.

— Začasna prepoved prodaje sadnih konserv letino 1917. Da se prepreči previsoke cene, je c. kr. urad za ljudsko prehrano prepovedal prodajo sadnih konserv, dokler se ne objavijo tozadevne najvišje cene.

Velikanske elektrarne se grade, oziroma se bodo zgradile na Štajerskem. Štajerski deželni odbor je sklenil pogodbo z dunajskimi in graškimi tvrdkami o uporabi treh električnih central, ki bodo skupaj razpolagale s 140.000 do 150.000 konjskimi silami. Dve elektrarni sta že dograjeni ob Muri, tretja se gradi pri Falu ob Dravi. Te tri centrale, ki bodo največje v Evropi, bodo preskrbele vso Štajersko z elektriko, omogočile elektrifikacijo vseh železnic na Štajerskem ter oddajale tok tudi na Dunaj.

Samomori radi nedostajanje pive. Na Bavarskem je zadnji čas radi pomanjkanja pive izvršilo samoumori 11 oseb, med njimi dve ženski. Profesor medicinske fakultete v Monakovem — dr. Burget se s temi pojavi peča v daljšem članku.

Polijski strajkajo v Kopenhagnu radi slabe plače.

— Pomorski paroplovni trust so sklenile ustanoviti dunajske banke: »Bankverein«, »Kreditanstalt«, »Bodenkreditanstalt«, »Länderbank«, ki imajo v rokah veliko pomorskih delnic. V trust nameravajo pritegniti tudi interesirane budimpeštanske banke.

— Brezbriznost pri prijavljanju kostanjevega lesa. C. in kr. vojno ministrstvo je opazilo, da se prijavljajo zaloge kostanjevega lesa zelo pomanjkljivo in površno. Lastniki takega lesa se torej vnovič nujno pozivljajo, da store svojo dolžnost in da redno in pravilno prijavljajo svoje zaloge kostanjevega lesa. Opustitev predpisanega naznanila je strogo kazniva.

Ogrska živina za Avstrijo. Ogrska vlada je izjavila, da je pripravljena meseca avgusta do 15. septembra poslati v Avstrijo 30.000 goved.

Rumunsko žito na Dunaju. Na Dunaj so zadnje dni pripeljali velike množine rumunske pšenice izborne kakovosti in jo nakazali mlinom.

Jesih vsake vrste se bo smel od 17. avgusta dalje, če teža prekorači 100 kilogramov, razpošiljati le s prevoznimi dovolilnicami, katere bodo izdajale politične oblasti 1. instance.

Nakaznice za oglje so uvedli v Trstu.

Cene cementu je določila centralna komisija za presojo cen naslednje: za portlandski cement K 8.30 100 kg brez vreče, z vrečo ali sodom K 9.30 100 kg, čemur je pristoiti potem še prevozne stroške; v nadrobni podaji je cement za 20 do 50 vin. pri 100 kg dražji. Finejši in najfinejši portlandski cement je za 30 do 60 vin. dražji. Zlindrav cement je za 50 vin. cenejši nego navaden portlandski cement. Vreče se morajo vrniti tovarni v dobrem stanju; za pokvarjene ali izgubljene vreče treba plačati 4 krone za vrečo 50 kg.

Za gradbo električne železnice na Sušak se je ustanovila skupina finančnikov s susaško občino na čelu. Načrti so že naročeni, delo izvrše z ruskimi ujetniki. Ako ne bo mogoče dobiti zadostno žice za električno napeljavo, bodo začasno vozili s konji. Obenem se vrše z reško občino pogajanja glede kanalizacije in tlakovanja ceste.

— Več moke in kruha. Minole dni se je mudil v Budimpešti naš vojaški zastop-

nik in dosegel, da je odstopila Ogrska znaten del svojih zgodnjih pridelkov armadi kakor tudi za civilno prebivalstvo v Avstriji, tako da smo za bližnje dni preskrbljeni. V nekaj tednih se pa položaj sploh izboljša. O tem je rekel general uredniku »Zeit«: Tekom zadnjih tednov so se obeti letine tako pri nas kakor na Ogrskem znatno izboljšali, tako da smemo v prihodnjem gospodarskem letu računati na gotovo olajšavo. Vsekakor moramo prve tedne še zelo štediti, kajti dosežani podatki o letini niso prav zanesljivi. Vendar mislim, da bo potem, ko premagamo še tekočih osem do deset dni, čutiti v preskrbi moke in kruha bistveno olajšavo. Ko bo avstrijski pridelek pospravljen, bo polna normalna kvota prebivalstvu zagotovljena. Velikega pomena je seveda, da pridelovalci žito kmalu in v polni meri oddajo. Priti moramo končno v položaj, da ne bomo živeli iz rok v usta, marveč da bomo razpolagali z zagotovitvenimi množinami. Za prihodnjih osem dni nam je pomagala iz zadrege nemška in ogrska pomoč. Za Avstrijo bo vsekakor treba zagotoviti izdatne nadaljne vire na Ogrskem in v Rumuniji, ker Avstrija, kakor znano, tudi v miru ni mogla nikoli z lastnim pridelkom pokriti svoje potrebe.

— Sprejme se v službo 40 peric in nekaj šivilj. Pojasnila daje Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani, Dunajska cesta.

Ubegel konj. Pred kratkim je v bližini Tomačevega s pašo pobegnil konj rjave barve, 167 cm visok, 7 let star, z vžgano številko 385 na levem zadnjem kopitu. Kdor je ujel tega konja ali kdor bi vedel zanj, naj to naznani mestnemu vojaškemu uradu v Mestnem domu.

— Razpis ustanov za učence c. kr. višjega učnega zavoda za vinarstvo in sadjarstvo v Klosterneuburgu. Začetkom šolskega leta 1917/18 se podele na c. kr. višjem učnem zavodu za vinarstvo in sadjarstvo v Klosterneuburgu ustanove c. kr. poljedeljskega ministrstva v letnem znesku po 500 K. Prosilci za te ustanove imajo vložiti svoje prošnje s potrebnimi prilogami do 25. septembra 1917 naravnost pri ravnatelstvu imenovanega zavoda, kjer se dobe tudi programi zavoda in natančnejši pogoji za vsprejem.

Dnevne novice.

— Odlikovanje dekana v Postojni. Cesar je podelil preč. g. dekanu Ivanu Bešter v Postojni viteški križ Franc Jožefovega reda za vojno dekoracijo.

— Imenovan je c. kr. rudniški nadsvetnik H. Pirnat v Idriji za rudniškega ravnatelja v Brixlegg na Tirolskem.

— Odlikovanja. Vojaški zaslužni križec tretjega razreda z vojno dekoracijo in meči je dobil dr. Vladimir Levstek, rez. poročnik pri polj. top. polku št. 36. Drugič so dobili ponovno Najvišje priznanje in bili odlikovani z meči nadporočnik Milan Zenko, nadporočnik Viktor Bartel in poročnik v rezervi Albert Ogrizek. Ponovno najvišje priznanje so dobili in bili odlikovani z meči poročnik Viktor Čretnik, Aleksander Podobnik, Emerik Pogorelec. Zlat zaslužni križec na traku hrabrostne svetlinje za izvrstno službovanje pred sovražnikom je dobil vojaški sod. akcesist Ivan Levičar. Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetlinje sta dobila ognjičar Karel Hlebanja in računski podčastnik 1. razreda Ivan Petrič.

— Častni znak II. razreda »Rdečega križa« je prejel vojni superior Anton Jaklič.

— Častno svetinjo za 40 letno delovanje na cerkvenem koru sta prejela g. Janez Pogačnik, organist in pevka Marija Kustrin v Idriji vsled odloka deželnega predsedništva z dne 13. julija t. l. Danes jima je izročil g. dekan na domu. Bilo bi se zgodilo bolj slovesno v krogu pevskega zbora, a sedaj, ko v ozračju piha tako sovražna sapa nad našim mestom, se mora vsako brezpotrebno zborovanje opustiti. Vendar pa ravno tako srčno častitamo obema odlikovancema z iskreno željo, da bi častno priznanje nosila v trdnem zdravju do skrajne meje človeške starosti, posebnost, ker sta z neprestanim delovanjem v polni meri odlikovanje zaslužila.

— Potresni sunki v Brežicah. — Suša. — Brežice, 7. avgusta. Potresni sunki se sicer večkrat ponavljajo, toda močni niso. Hiše po mestu in okolici se pridno popravljajo. Tudi frančiškani popravljajo in povečajo svojo cerkev. Suša je silna, ker od 1. maja ni bilo dežja, ki bi bil popolnoma namočil. Priporočujemo, da je vsled suše začelo grozdje odpadati. Sadje odpada, zlasti češplje, ki že zorijo. Drugod se pritožujejo, da aprovizacija slabo skrbi, pri nas pa nasprotno, ker imamo v aprovizaciji

uradnika ki se silno trudi in je zelo skrben.

V gosposko zbornico je pozvan tajni svetnik, veleposestnik baron Wassilko-Serecki in sicer se njeno dostojanstvo podeduje; dalje je pozvan v gosposko zbornico tajni svetnik podmaršal grof Jurij Wallis.

Za naše slovenske oslepele vojake, ki se nahajajo v Gradcu, je napravila dekljska Marijina družba v Bukovji, župnije Studeniki, družbeno prireditve dne 22. in 29. julija. Igrala je tudi vojaška godba, ki se nahajala ta čas v Landolu pri Hrenovicah. Zahvalimo se za to uslugo ondodnemu g. štabnemu zdravniku za njegovo postrežljivost. Čisti dobiček 200 K se je izročil svojemu namenu. Zasluga pri tem gre predvsem ondodni učiteljici gđ. Juliji Mayer in našemu bogoslovcu diakonu g. br. Cirilu Lekšanu, ki sta vse to vodila in srečno izvršila. Bog povrni vsem!

Oproščenje črnovojnikov. Vojno ministrstvo je pooblastilo politične oblasti, da smejo črnovojnikom, ki so vložili prošnje za oprostitev od črnovojniške službe, dovoljevati 6 tednov čakati na rešitev prošnje na svojem mestu, v izjemnih slučajih pa še 4 tedne. To določilo je bilo veljavno že pred kontrolno akcijo ter je veljavno tudi po kontrolni akciji, toda ministrstvo odločno zahteva, da se čakalna pravica na prošnje, vložene neposredno o pred potekom oprostitev, ne dovoljuje. Kdor prosi za podaljšanje oprostitev, naj prosi več tednov, toda vsaj 14 dni pred potekom oprostitev.

Čakalna pravica bančnih uradnikov. Finančno ministrstvo je sporazumno z domobranskim ministrstvom odredilo, da se sme dovoliti vsem uslužbencem akcijskih bank, deželnih bank, privatnih bank, družbam z o. z. (če so banke) in poslovnih razredne loterije čakanje na svojem mestu do 30. septembra 1917, če še ni rešitve na oprostiline prošnje. To čakanje smejo politične oblasti (v Ljubljani mestni vojaški urad) dovoljevati tudi, če so prošnje že odklonjene in če se vložijo nova prošnja za oprostitev.

Umrli je v Mariboru 79letna Marija Kren, teta veleč. g. Franca Kren, bivša posestnica v Mariboru. — Umrli je posestnik Franc Ljubec iz Sp. Senarske.

Padel je na italijanskem bojišču Anton Hrobat, mlajši brat Leopolda Hrobat, mesarja in gostilničarja v Dobravljah. Pokojniku je bilo jedva 25 let. Sedaj je še pet bratov Hrobat na bojišču.

Iz ruskega ujetništva se je oglašil po dveh letih Jožef Zveržina iz Stolnika, župnije Stranje pri Kamniku.

Iz rumunskega ujetništva se je oglašil po devetih mesecih Josip Zmet, stavbenik iz Kranja. Piše, da je zdrav in da se mu dobro godi. Pozdravlja vse prijatelje in znance.

Iz seznama izgub. V ruskem ujetništvu je častnik Viktor Jabornik. — Padel je 10. junija nadporočnik Ivan Zvenkel z Vrhniče.

Ne hodite v Kamnik! Gospodarski svet mestne občine Kamnik poroča, da tam ni mogoče trajno preživljati tujcev, zato se mora poletno bivanje v Kamniku opustiti.

Velik požar na Hrvaškem. Dne 31. m. m. je nastal v Vinici pri Varaždinu požar, ki se je kmalu razširil na celo mesto in upepelil 40 hiš, to je tri četrtine mesta. 60 družin je brez strehe. Zgoreli so tudi poljski pridelki in druga živila, pohištvo, orodje itd., kakor tudi nad 40 prešičev. V plamenih je našla smrt tudi starica Ana Gjuras, ko je skušala rešiti nekaj svoje sirotinje. Škoda znaša nad pol milijona kron, ki je tem občutnejša, ker je bilo ljudstvo prav nizko zavarovano.

Ogenj. Polovico Gorenje vasi v Žumberku blizu kranjske meje je pogorelo 28. julija. Pogorelo je 15 hiš in nekaj živine. Škoda je znatna.

Morskega volka so ujeli blizu Reke; dolg je 2 metra.

Prošnja. Podpisani vljudno prosijo cenjeno uredništvo, da apelira na kako izobraževalno društvo, naj blagovolj poslati tamburašem na vojni ladji »St. George« slovenske pesmi za tamburaški zbor na posodo ozir. v slučaju, da je mogoče brezplačno prepustiti jih. Naj bo nam v zabavo in v spomin, drugi naj pa občudujejo lepoto jugoslovanske lire. Z odličnim spoštovanjem in zvesto zahvalo le vnaprej bilježi Jure Mavrič, S. M. S. Sankt Georg, Pola, Marinefeldpost.

Ljubljanske novice.

Odlikovan je s častniškim križem Franc Jožefovega reda z vojno dekoracijo polkovnik Avgust Klein-schrodt p. l. Frankheim, etapni štacijski poveljnik v Ljubljani.

Ij Primadona kraljevske hrvaške opere iz Zagreba Mira Korošec in bariton kralj. hrvaške opere iz Zagreba Robert Primožič v deželni gledališču v Ljubljani! — V petek 10. avgusta ob

pol 9. uri zvečer. Gdč. Mira Korošec, katero predstavimo v petek na odru deželne gledališča, je bila angažovana samo na velikih gledališčih, kakor v Hamburgu, Vratislavi, Pragi. Gostovala je na dvorni operi na Dunaju z velikim uspehom in na dvornih operah v Darmstedtu, Hanovru, Monakovem. Bila je angaževana v Beyruthu. Vsled vojne je sprejela zopet engagement v Zagrebu. S svojimi koncerti je navdušila celo Hrvatsko, Slavonijo, Bosno in Dalmacijo. Tik pred vojno je bila pozvana v London, da ondi peva Wagnerjeve partije, a vsled vojne ni mogla tja. Mira Korošec je velika odlična wagnerijska pevka. — Bariton Robert Primožič je bil angaževan v Trstu na slovenskem odru. Prepotoval je celo Italijo, kjer si je nabral veliko laurik. Po velikem uspehu v Zagrebu, je angažiran na kralj. hrvaški operi v Zagrebu. Mladega nadpolnega Slovenca sprejemlje zagrebško občinstvo z velikimi simpatijami. Za ta zanimivi glasbeni večer se prodajajo vstopnice pri blagajni v deželni gledališču danes od 4. do 8. zvečer in jutri v četrtek od 10. do 12. dopoldne in od 4. do 8. zvečer.

Ij Patrijotično darilo. Povodom predstoječega rojstnega dne Njega Veličanstva presvitlega cesarja je znani dobrotnik gosposod lekarnar Gabrijel Piccoli, c. in kr. in papežev dvorni založnik, izročil izdaten znesek 200 kron stolni konferenci Vincencijeve družbe z volilom, da se razdeli med deset vojnih invalidov. Tozadevne prošnje predložiti je pismeno do dne 17. avgusta predsedniku konference gosposodu cesarskemu svetniku Janezu Röger star.

Ij Mestni popisovalni urad ostane v četrtek, petek in soboto radi zglaševanja beguncev za druge stranke zaprt. Izvzeti so samo res nujni in neodložljivi slučajji.

Ij Razdelitev čebule na rumene izkaznice C. V četrtek, dne 9. avgusta popoldne bo razdeljevala mestna aprovizacija iz svojega skladišča v cerkvi sv. Jožefa čebulo na rumene izkaznice C po 40 vinarjev kilogram. Določa se naslednji red: Od pol 2. do 2. ure štev. 1 do 200, od 2. do pol 3. ure štev. 201 do 400, od pol 3. do 3. ure štev. 401 do 600, od 3. do pol 4. ure štev. 601 do 800, od pol 4. do 4. ure štev. 801 do 1000, od 4. do pol 5. ure štev. 1001 do 1200, od pol 5. ure do 5. ure štev. 1201 do 1400, od 5. do pol 6. ure štev. 1401 do 1600, od pol 6. do 6. ure štev. 1601 do 1800, od 6. do pol 7. ure štev. 1801 do 2000, od pol 7. do 7. ure štev. 2001 do konca. Na vsako osebo odpade pol kilograma čebule, vendar ne more dobiti nobena stranka več kot 5 kilogramov.

Ij Mestna zastavljajnica ljubljanska naznanja p. n. občinstvu, da se vrši dne 9. avgusta redna mesečna dražba v mesecu decembru 1916 zastavljenih dragocenosti in efektov (blaga, perila, strojev, koles i. t. d.) od 3. do 6. ure popoldne v uradnih prostorih, Prečna ulica štev. 2. Posebno se še opozarja, da na dan dražbe ni mogoča rešitev ali obnovitev zapadlih predmetov, temveč le najkasneje zadnji dan za stranke pred dražbo. Za prostovoljno dražbo namenjene dragocenosti naj prinese stranke dopoldne en dan pred dražbo v urad. Dragocenosti, kakor efekti večje vrednosti se lahko ogledajo na dan dražbe od 9. do 11. ure dopoldne v uradnih prostorih.

Primorske novice.

Bog in Italija. »Triester Tagblatt« piše: V cerkvi sv. Petra v Rimu so odkrili na nekem krstnem kamnu bronasto skupino, ki v reliefu predstavlja Italijo, omejeno od morja in planin. Lepo kaže Kristus z roko na te naravne meje Italije, na desni pa Bog oče blagoslovja odrešilno gesto svojega Sina. Ta relief je, kakor poroča »Il Secolo«, navdušil d' Anunzia za poslanico, katero je sam vrgel v Trst. Izdelati bodo tudi razglednice in svetinje s to sliko. Bog Oče in Odrčenik kot variha italijanske upazelnosti. Sedaj pač ne bo dolgo trajalo, da bodo celo italijansko volgo označili križarsko vojsko proti Avstriji, katero zahtevajo verske zapovedi.

Županstvo Temnice, politični okraj Sežana, začasno v Žabji vasi štev. 1, pošta Novo mesto, naproša od imenovanih ali njih sorodnikov, da mu naznanijo sedanji naslov od Leopoldine Durcik iz Temnice štev. 11; Amalije Harej iz Lipe štev. 33, Katarine Spačal iz Kostanjevice št. 7 in od Franca Okretič iz Kostanjevice št. 122. Dalje se obvešča vse občinarje na vprašanja raznih, da se jim pošlje na stanovanje tiskovina »Napovedba« za odškodnino, takoj ko jih županstvo dobi.

Iz primorske sodne službe. Za deželne sodnega svetnika je imenovan okrajni sodnik v Gorici dr. Alojzij Gradnik. Pisarniški predstojnik Valentin Cusulin v Gorici je imenovan za višjega pisarniškega predstojnika, pisarniški asistent Jožef Soban v Gorici pa za pisarniškega predstojnika.

Krvav zločin v Bujah. 42letna Elizabeta Caleina v Bujah v Istri, skrbna gospodinja in mati, je odšla 3. t. m. na precej oddaljeno domačo polje. Mož Andrej, 16letna hči in 11letni sin so pa odšli na drugo njivo. Ko se je družina ob 7. uri zvečer vrnila domov, je našla hišo zaklenjeno, dočim jih je drugače ob tej uri že vedno čakala večerja. Šli so na polje iskat mater in jo našli — mrtvo s prerezanim vratom! Krog nje je bil raztresen krompir, turšica, trte polomljene, tla steptana. Žrtev je bila tudi po rokah in obrazu vsa obrezana, znamenje, da se je vršila strašna borba na življenje in smrt. Za zločincem zaenkrat ni sledi. Domnevajo pa, da se je izvršil zločin tako: Zena je bila zalotila tatu, ki je kradel na njeni njivi in ga napadla; tat je pobesnel in ženo umoril.

Umrli je v Pulju c. kr. višji delovodja Anton Codavich.

Povratek evakuirancev v Pulj nemogoč. O tem je prejel »Polaer Tagbl.« to dni z merodajnega mesta naslednje poročilo: Trdnjava tako dolgo ne more dopustiti vrnitve številnega prebivalstva v mesto samo, dokler ne mine vsaka možnost, da bi bila obkoljena. Čeravno je taka obkolitev zelo neverjetna, vendar ni nemogoča in ravno zato ne moremo pustiti tistih mnogih deset-tisočev v trdnjavo, ker ne bi jih mogli v zaledje. Varnost trdnjave je v taki meri odvisna od števila prebivalstva, ki mora biti prehranjeno, da bi mogla imeti lahkomišelnost dobrosrčnost najslabše posledice. Da morejo nekateri posamezniki začasno bivati v mestu, se bistva stvari ne tiče. Ti posamezniki prebivajo samo v neznatnem točno določenem številu ter samo prehodno istočasno v mestu, vsled česar jih je mogoče v slučaju nevarnosti še pravočasno odstraniti. Ogromna razlika je, ako se mora v najkrajšem času odstraniti 300 ali pa 30.000 ljudi. Kakor hitro bo pa dana le najmanjša možnost, se bo nemudoma izvedel povratek vseh puljskih družin. Predela za to so že dolgo dovršena.

Še enkrat občinarjem iz Grgarja in Ravnice. V 162. štev. »Slovenca« z dne 18. julija sem vam priporočil, da pošljite čim prej zapisnik (inventar) svojega premoženja v Grgarju, od katerega ste se ločili ob svojem begu. Tudi sem vam naznanil, da je župan še vedno doma v Vasi, občinski urad pa na Fovškem Kalu. Pač bo tako, saj ni bilo nikjer naznanila o kaki spremembi. Torej županstvu pošljite zapisnike, ne podpisane, da se stvar ne zavleče. Ker županstvo ima dotične pole, v katere prenese Vaše izpovedbe, ki naj bodo kolikor moči kratke in jasne. Za vsak predmet Vaših izpovedb je na polah majhno okence 1½ kvadratni centimeter obsežno, torej mora biti izpovedba kratka in točna. In v istem redu in samo tiste predmete svojega premoženja objavite, kakor stojijo v notici, objavljeni v 162. št. »Slovenca«, da ne bo zmešnjave in da se delo olajša. Ker koliko šjalov in srajc in zgornjih in spodnjih kril je kdo imel, ne bodo upoštevali. Srečni bomo, če nam vzdignemo hiše in hleve iz razvalin, če orodje dobimo, da bomo mogli orati in kopati, če nam semena in gnojila preskrbe in če za vojaštvu oddano in ne še plačano živino povrnejo. Te inventarske podatke želi imeti »Odbor za obnovitev goriške dežele« v Ljubljani. Pozdravljeni! — Iv. Godnič v Cirknici.

Pogrešane družine. Anton Kogoj, Pendice Skorkola 399, Trst, išče svoje starše Ivana in Ano Kogoj iz Bilj pri Gorici. — Franciška Lukežič, begunka v Biški vasi št. 10, pošta Mirna peč, išče vpok. finanč. nadpaznika g. Evgena Gorjan z ženo in peterimi otroci, ki je stanoval v Gorici nazadnje v ulici Livada. — Marija Blažič, begunka, pošta Libšice Dolany n. V., Češko, išče svojo doberdoba na Krasu. — Jožef Roth, k. u. k. I. R. 97, St., Radgona, Štajersko, ki se je vrnil iz ruskega ujetništva, išče svojo družino iz Srpenice št. 70 na Primorskem.

Iz gornje vipavske doline, 31. julija 1917. 25letni mašniški jubilej je obhajal dne 31. julija v ožjem krogu sosednih sobratov preč. splošno ljubljani g. župnik Fr. Šmid v Gornji Branici. Slovesno pritrkovanje, katerega že davno v sedanjem vojnem času pogrešamo, je naznanjalo — v Gornji Branici je namreč cerkev že na kranjski zemlji — slovesnost dneva. Ob 10. uri je pel preč. g. jubilent slovesno sv. mašo z asistenco, pri kateri je tercet čč. gg. duhovnov prav lepo pel. Kako priljubljen je preč. g. župnik Šmid med svojimi duhovnjani, se je videlo v obilni in spodbudni udeležbi pri sv. maši. G. jubilent, čigar blago in radodarno srce čuti z ubogimi goriškimi begunci, je izročil velikodušni dar 100 K, kateri naj se odpošlje p. n. posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani. Bog mu stotero povrni in ga ohrani tudi nadalje zdravega in čilega dušno in telesno, da

srečno dočaka še zlati 50letni mašniški jubilej. — Ta slavnost nas je v sedanjem žalostnem vojnem času, ko se vsak le svojega kota tišči, dušno in telesno pokrepčala v prijateljskem ožjem krogu sobratov preč. g. jubilanta.

Begunske pritožbe. Prejeli smo zopet mnogo begunskih pritožb. Begunci v Savinjski dolini se bridko pritožujejo, da jih domačini zaničujejo kot »Italijane«, dasi so vsi slovenske krvi ter zvesti domovini in cesarju. — Begunci na »vražjem Dolenjskem« istotako tožijo, da domače prebivalstvo nima spoznanja in umevanja za njihov žalostni položaj, ki si ga niso sami zakrivali. — Begunci v Steinklammu tožijo nad skrajno slabo hrano, dočim je v kantini in krčmi vedno dovolj dobrega na razpolago. Prošijo proč, proč; najraje bi šli na Spodnještajersko ali Kranjsko na kmete, kjer bi radi pomagali na polju. Ženske so postale v barakah že vse jetične. — Begunci v Sommereinu na Nižjem Avstrijskem pravijo, koliko pomanjkanja morajo trpeti, ker tamkajšnji kmetje sejejo le žito in sladkorno peso. Ko to pospravijo, ostane zemljišče prazno; o fižolu, zelju, turšici ne sluha ne duha. Koliko več živil bi se lahko pridelo, ako bi kmetje zemljo bolje izrabili, kakor to dela primorski kmet. Po časopisih se bere, da hrepene Nemci na jug, da bi nam odvzeli kosček kruha; naj ostanejo doma, kjer imajo krasne dolge njive, pa naj puste Goričanom njihovo s tolikim trudom in skrbjo obdelano zemljo. Kadar se vrnejo v svojo ljubo Goriško, hočemo v raj izpremeniti slednjo ped zemlje!

Minoritski red v Istri bo sprejel tudi letos nekaj mladeničev v svoj provincijalat na Cresu, a le omejeno število. Sprejemajo se mladeniči, ki so z dobrim uspehom dovršili štiri gimnazijske razrede. Ako bi morda kak slovenski dijak želel vstopiti v minoritski red, naj pošlje svojo prošnjo do 20. avgusta letos na: Provincijalat Minoritov, Cres, Istria. Prošnji je priložiti: rojstni list, zadnje gimnazijsko izpričevalo, nravstveno izpričevalo domačega župnika in zdravniško izpričevalo. V pojasnilo bodi povedano, da so oo. konventuali (fratres minores S. Francisci) razširjeni po Istri in Dalmaciji; ljudstvo jih ima povsodi zelo rado. Provincijalat stanuje na Cresu, kjer ima provincija svoje šole za kandidate.

Istrsko učiteljsvo je predložilo namestništvu in notranjemu ministrstvu spomenico, v kateri po daljši utemeljitvi zahteva: Vsem istrskim učiteljem, tudi pomožnim, naj se prizna vojna doklada v enaki izmeri kakor državnemu uradništvu z dne 1. julija 1917; definitivnim istrskim učiteljem v evakuiranih krajih, ki so obvezani poučevati druge, naj se prizna plača, kakoršno imajo zadnji štirje čin. razredi državnih uradnikov; isto naj se prizna tudi provizoričnim močem, obojim pa tudi za čas velikih počitnic; vojno doklado naj dobe tudi družine vpoklicanih ali interniranih učiteljev; interniranim učiteljem naj se neprikrajšano priznajo pravice glede petletnice in napredovanje v višji činovni razred, dokler ni proti njim izrečena obsodba; vojno doklado naj dobe tudi neoženjeni učitelji.

Tatvine v Trstu. V stanovanje italijanskega državljana Antona Bortuzzi v Trstu, ki je pred vojno pobegnil v Italijo in pustil svoje stanovanje pod nadzorstvom neke gospe, so neznano kdaj vlomili tatovi in ga oplenili: odnesli so žimnice, obleko, perilo itd. Tatove je policija sedaj izsledila v osehah 25letne Klementine Spiller, 30letne Marije Kenda in 27letne Marije Rijavec. Prvi dve sta tatvino že v polnem obsegu priznali.

Zahvala. Begunci iz Oseka, sedaj stanujoči Smarje-Sap na Dolenjskem, izrekamo zahvalo našemu č. g. vikarju Francu Franketu, ker nas je sedaj in že prej večkrat obiskal, nas tolažil in razvedril z upanjem, da bi se kmalu vrnil skupno v drago domovino. Da bi se kmalu uresničilo!

Tržaška mladina. Te dni je bila gospej Štefaniji Crnko v Trstu v neki trgovini ukradena denarnica z 900 kro-nami, katero je bila položila, med tem ko je zbiralala blago, na mizo. Istega dne je opazil neki gospod v tramvaju, ki je vozil v Barkovlje, tri majhne dečke, ki so preštevali denar. Ker je šlo očividno za večje svote, je gospod stvar takoj javil barkovljanski policiji, ki je dečke povabila na svoj urad in jih preiskala. Našla je pri enem 331 K, pri drugem 20 in pri zadnjem 48 K 12 vin. Na vprašanje, odkodi denar, so se izgovarjali, da jim ga je dal neki deček, ki ga poznajo le po imenu Artur, in to ravno pred trgovino, kjer je bila okradena gospa Crnko. Dečke, ki so stari od 10—11 let, so pridržali v zaporu, dokler ne najdejo še »Arturja«.

Kito je skušal odstriči 12letni učenki Schiavon v Trstu, ko se je vračala iz šole domov, neznan zlikovec. Vendar se je deklica prehitro ozrla in zlikovec je zbežal, ne da bi dosegel svoj cilj. Kita je bila le malo narezana,

Angleško ljudstvo in vojna.

Posebni poročevalec »Voss, Ztg.« poroča svojemur listu o vojnem življenju v Londonu med drugim: »Vojna je edin predmet londonskih pogovorov; iz vsakega stavka odseva navdušenje. Kakor poprej Angleži ni maral ničesar slišati ne o vojski in ne o vojaštvu, tako se sedaj živo zanima za vsako malenkost, ki je v zvezi z vojsko. Pri tem so ljudje, ki imajo stalne plače res na slabem; plač namreč Angleži niso skoro nič zvišali. Vkljub temu nosijo vsak svoje breme čisto udano. Vsak Londončan, s katerim sem govoril, povdarja, da rad žrtvuje še več in da ima pred očmi samo en cilj: pomagati do zmage. Stisne zobe, napravi pest in reče: Angleži moramo zmagati! Takoj na to pa — značilno —: »Po vojni bomo doživeli tak procvit trgovine, kakoršnega angleška zgodovina ne pozna.« Takšno razpoloženje dela na nevtralcu vtis, da bo Anglija vojno dobila; če pa nevtralec o tem dvomi, se mu smejejo.

Spominjajte se goriških beguncov!

Vojna zveza kranjskih konzumnih združenj in konzumnih društev r. z. d. o. z.
— Ljubljana, Franca Jelačina cesta 5
razpisuje s tem službo

pisarniškega ravnatelja

Reflektanti, ki so povsem trgovsko izobraženi, naj pošljejo svoje oferte na predsedstvo do 15. avgusta. 1948

Čebula-česenj

Makovske-ogrske pokrajine veleprama kakovost, dobro dozorel, trpečen za zimsko meseca, oddaja in razpošilja v vsaki množini od 100 kg dalje (prevoz prost tudi razven kranjske dežele) na trgovce, zavode in bolnice, takoj ter v teku meseca avgusta po v primeru od strani ogrske vlade določenih maksimalnih cenah, presto Ljubljana, solidno kalkulirano v vrečah po 50 kg, franko vreče, veletrgovina Iv. A. Karlmanna n. st. Aug. Tomažič, Ljubljana. 1942

Kuharica

pošteno dekle, srednje starosti, večja popolnoma kuhanja in gospodinjstva se sprejme v župnišče na Dolenjskem. Pismene ponudbe sprejema uprava »Slovenca« pod št. 1944.

Zamaške

nove in stare **kupi** vsako množino
tvrdka JELAČIN & Ko. Ljubljana
ljubljska industrija probkovih zamaškov.

Sprejmejo se

delavci

za izdelovanje cementnih strešnikov proti dobremu zaslužku; sprejmejo se tudi taki, ki niso še vajeni in bi se hoteli privaditi, pri tvornici cementnih izdelkov, Anton Cihlar, Ljubljana, Dunajska cesta 67. 1946

Prodasta se dva ali trije

stari vozovi

landaver, brek in dvovprežna pol krita kočija. — Več se izve pri R. Jeglič, »Nova pošta«, Kranj. 1925

Išče se

kuharica

srednje starosti. Nastop takoj, plača po dogovoru. Naslov pove upravništvo »Slovenca« pod št. 1924, ako znamka za odgovor.

Pošteno dekle in zanesljivo želi mesta

gospodinje

pri kakem g. duhovniku penzionistu v Ljubljani, ali v župnišče na deželi z manjšo kmetijo. Izobražena je v vsem gospodinjstvu in šivanju. — Nestop lahko takoj. — Prijazne ponudbe se prsi poslati na upravo »Slovenca« pod znamko »gospodinja« 1909.

Dobro ohranjena

salonska garnitura

se zaradi pomanjkanja prostora takoj **proda**. Kje, pove uprava »Slovenca« pod št. 1913.

Županstvo Radovljica-Lancovo išče

veščega

korespondenta ali veščo

korespondentinjo

Natančnejša pojasnila daje tukajšnja posredovalnica. Posre ovalnica za goriške begunce v Ljubljani, Dunajska cesta, 38 I.

Radi opustitve gostilne se poceni proda še

dobro ohranjen

avtomat

igrajoc 24 komadov na treh valjih. Polzeve in ogleda se pri Maks Zaokernu, tovarnarju drož, Kerkovski nasip 26, Ljubljana. 1895

Trgovski pomočnik

zmožen slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, se sprejme takoj pri Konzumnem društvu v Kropi, kamor so nasloviti tozadevne prošnje.

Blaž Jančar

pleskarski mojster

več let pri trvdki brata Eberl, se priporočam slavnemu občinstvu kot invalid za stavbena in pohištvena dela. 1890

Delavnica: Oražem, Breg št 6.

Dva dobra hlapca

eden za konje, a drugi za vole dobita takoj dobro službo. Razumeti se morata na poljsko in gozdarsko delo. Plača hlapcu pri konjih 40 K, hlapcu pri volih 30 K na mesec in vso oskrbo. Ako se izkažeta v delu, se jima plača poviša. Ponudbe na upravništvo »Slovenca« pod naslovom »Na Hrvaške«.

Ugodna prilika!

Posestvo, ugodno za vpokojence, begunce, privatnike in ljubitelje ljubljanskega polja na idiličnem kraju, oddaljeno 10 minut od južnega kolodvora obstoječe iz nove hiše z 11. stanovanji, lepo urejenih svinskih hlevov, sadnega vrta, velikega vrta za zelenjad, rodovitnih okoli hiše ležečih njiv, napeljanega vodovoda in dveh cistern za škropljenje zelenadi itd., se zaradi bolehnosti pod ugodnimi pogoji takoj proda.

Polzeve se v trgovini sv. Martina
cesta št. 8. 1904

Srbečico, lišaje

odstrani prav naglo dr. Flesch-a izvir. »rujavu mazilo«. Mali lonček K 1-60, veliki K 3-— porcija za rodbino K 9-—. Zaloge za Ljubljano in okolico: Lekarne pri zlatom, elonu, Ljubljana, Marijin trg. 1520

Dve ali tri meblowane soladne

sobe

če le možno s kuhinjo, išče proti dobremu plačilu zakonska dvojica brez otrok za sredi avgusta ali 1. septembra. — Ponudbe pod: Zakonska brez otrok 1950 na upravo lista.

Učiteljica

veščica slovenskega in nemškega jezika, išče čez počitnice — september, oktober — mesto kot vzgojiteljica. Izurjena je tudi v italijanščini in francoščini tako daleč, da bi mogla podajati v teh dveh jezikih pričetni pouk. Ponudbe z natančnimi pogoji se prosijo na upravo lista pod št. 1947.

Kranjska deželna podružnica

n. a. deželne življenjske in rentne, nezgodne in jamstvene zavarovalnice v Ljubljani, Marije Terezije cesta 12/II

sprejema zavarovanje na doživetje in smrt, otroških dot, rentna in ljudska nezgodna in jamstvena zavarovanja.

Javon zavod. Absolutna varnost. Nizke premije. Najugodnejši pogoji za vojno zavarovanje.

Stanje zavarovanega kapitala K 175.000.000 — Stanje garancijskih fondov K 55.000.000 —

Zaved temelji na vzajemnosti. — Prospekti zastoj in poštneine prosto.

Sposobni zastopniki se sprejemajo pod najugodnejšimi pogoji. 1831

Hiša

s trgovino mešane stroke in gostilno

v večjem trgu na Dolenjskem, na lepem prostoru v bližini farne cerkve in c. kr. pošte, 8 oziroma 4 km od železniške postaje oddaljeno, se vsled želje preselitve v drugi kraj, proda iz proste roke s trgovsko in gostilniško opremo vred. — Hiša obstoja iz prodajalnega lokala, skladišč, treh gostilniških sob, šest drugih sob, kletij, hlevov ter drugih gospodarskih poslopij. Cena: K 45.000.—. Nakup zemljišč ravnotam na razpolago. Kupci naj se blagovolijo pismeno obrniti na 1896

D. Zdravič, Ljubljana, Sv. Florijana ul. 4.

Vam plačam, ako Vaših kurjih očes, bradavic in trde kože, tekem 3 dni s korenino in brez bolečin ne odpravi. Cena ločku z jamstvenim pismom K 1-75, 3 lončki K 4-50, 6 lončkov K 7-50. Stotine zahvalnic in priznanjic. Kerneny, Kaschau (Kassa) I., poštni predal 12/306 Ogrsko. 1042

Ria-Balsam. Cena ločku z jamstvenim pismom K 1-75, 3 lončki K 4-50, 6 lončkov K 7-50. Stotine zahvalnic in priznanjic. Kerneny, Kaschau (Kassa) I., poštni predal 12/306 Ogrsko. 1042

Proda se lepa, 3 leta stara

kobila

kostanjeve barve. Polzeve se v Vižmarjih 59. 1892

Vsako množino
dobro zrelih in suhih

lešnikov

kupi Franc Bartol v Mešovadah

Vinski kamen,

suhe gobe, kumno, med, vosek, sveže in suho sadje, smrekove storže, sploh vse deželne in gozdne pridelke, kakor tudi vinske sode in vse vrste praznih vreč kupi vsako množino po najvišjih cenah veletrgovina Anton Kolenc, Celje. 1854 (I)

IŠČE SE ZANESLJIV hlapec

ki je popolnoma vešč poljskih del in navajen konj.

Več se polzeve pri: Jernej Ječenič-u, Ljubljana, Stara pot 1. 1911

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm žalostno vest, da je naša ljubljena soproga, oziroma mati, sestra, svakinja, gospa

Hedvika Rožič, roj. Večaj

po dolgi in mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti včeraj ob 7. uri zvečer, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage rajnice se vrši v četrtek ob 2. uri pop. iz hiše žalosti Maša Colnarska ul. 7. na pokopališče k sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v trnovski župni cerkvi.

Rajnico priporočamo v molitev in blag spomin.

Ljubljana, 8. avgusta 1917.

Zalujoča rodbina Rožič-Večaj.

St. 10. 726.

Razpis.

1941

Mestna občina ljubljanska namerava v kratkem pričeti zgradbo cestnega kanala v Marmontovi ulici. V ta namen se razpisujejo zemeljska, manjša stavbna dela in pokladanje kameninastih cevi, katere dobavi mestna občina sama. Glavni kanal je 140 m dolg. Načrti, stavbni pogoji in drugi pripomočki so na ogled v mestnem stavbnem uradu v Lingarjevi ulici št. 1 v uradnih urah od 8. do 2. ure popoldne. Pravilno opremljene ponudbe je v zapečatenem ovoj oddati v imenovanem uradu najpozneje do 16. avgusta opoldne. Pred tem rokom je pri mestni blagajni vložiti vadij, znašajoč 5% ponudbene vsote.

Z delom je pričeti nemudoma po oddaji.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 2. avgusta 1917.

Tisk »Katoliške Tiskarne«

Izdala konzorcij »Slovenca«.

Odgovorni urednik Mihael Moškerc.